

Keskusta

Keskustan työkirja

21.6.2011

SISÄLTÖ

1. Johdanto	4
2. Miksi Keskusta romahti ja miten tästä eteenpäin?	6
2.1 Kansainvälinen talouskriisi muutti politiikan viritystä	6
2.2 Asiaa, mutta kenen asiaa?	8
2.3 Kansanliike vai byrokratian jatke?	8
2.4 Ymmärtääkö poliitikon puheista mitään?	9
2.5 Onko Keskusta siellä missä ihmiset ovat?	9
2.6 Vaalirahakohu ja sisäinen repeämä söivät luottamuksen	10
2.7 Keskusta jäi sivuun arvokeskustelussa	11
2.8 Miten tästä eteenpäin?	12
3. Vaikuttamista yhdessä	12
3.1 Yhdessä vaikuttamisen askelmerkit	13
3.2 Eduskuntaryhmä Keskustan politiikassa	14
3.3 Huomisen Keskusta ja tulevaisuuden signaalit	15
4. Toimiva ja elinvoimainen Keskusta	21
4.1 Toimivan ja elinvoimaisen Keskustan askelmerkit	22
4.2. Keskustaperheessä on voimaa	25
5. Hyvä maine – vuorovaikutuksellinen viestintä	27
5.1 Hyvän maineen ja vuorovaikutuksellisen viestinnän askelmerkit	27
5.3 Suomenmaan rooli	30

1. Johdanto

Keskustan maailma musteni sunnuntai-iltana 17.4.2011. Eduskunta-vaalitulos pysäytti kaikki keskustalaiset. On vakavan miettimisen paikka - missä olemme epäonnistuneet. Tehtyjen virheiden tunnistaminen ja tunnustaminen on keskeinen osa uuden voiton siemenen etsimistä.

Ilman rehellistä analyysiä tappion syistä, on mahdotonta päästä rakentamaan uutta Keskustaa. Tämä ei kuitenkaan yksinomaan riitä palauttamaan keskustaa Suomen suurimmaksi puolueeksi. Analyysin lisäksi pitää tehdä johtopäätökset toimenpiteistä ja sen jälkeen rohkeasti toteuttaa vaadittavat uudistukset. Meidän on löydettävä into ja ilo tekemiseemme. Vain näin saamme palautettua menettämämme kansalaisluottamuksen.

Väinö Linna kuvaa Tuntemattomassa sotilaassa osuvasti ainoan keinon, jolla tukalasta tilanteesta voi selvitä. Tuleen ei saa jäädä makaamaan. On otettava riski ja syöksyttävä eteenpäin. Muutaman päivän vaalitappiota nieleksittyämme tartuimme puoluejohdossa toimeen ja aloimme koota tätä työkirjaa, jonka olemme tarkoittaneet avuksi ja yhteiseksi tien viittoittajaksi huomisen Keskustan rakentamiselle. Nyt yhteinen työmme vasta toden teolla alkaa.

Olemme työkirjan laatimisen aikana pyrkineet parhaamme mukaan kuuntelemaan ja aistimaan Keskustan jäsenistön ja kannattajakunnan tuntoja. Olemme poimineet lukuisista kansalaispalautteista ja Keskustan sähköisestä jäsenkyselystä ideoita työhömmе. Keskustan toiminnanjohtajien kanssa olemme puolestaan pohtineet näistä suuntaviivoja puolueen työntekijöiden neuvottelupäivillä. Vastuun tässä työkirjassa esitetyistä johtopäätöksistä kantaa kuitenkin yksinomaan puoluejohto.

Politiikka ja päivänpolitiikka kaipaavat linjaa, mutta myös luovuutta ja sovittelua ratkaisujen löytämiseksi. Poliittisen liikkeen pitää pystyä arvioimaan, miten ratkaisut sovittautuvat aikaisempiin periaatteisiin ja noudatettuun politiikkaan. Silloin tulevat esille puolueen luonne ja identiteetti, mutta myös oman ajan politiikan juonne ja sopimisen taito.

On arvioitava Suomen poliittinen tilanne nyt ja 2020-luvulla. Ei ole suurta merkitystä, vaikka arviot eivät osuisi täsmällisesti kohdilleen. Prosessi ja sen ylläpitäminen sekä dokumentoidut arviot luovat jatkuvuuden. Jos tilanne muuttuu, arvioihin ja perusteluihin voidaan palata – ja havaita muutos.

Työkirjassa käydään läpi vaalitappioon johtaneita syitä ja mietitään tämän pohjalta huomisen Keskustan strategisia painopistealueita. Lisäksi esitämme konkreettisia Keskustan organisaatioon, toimintatapoihin ja viestintään liittyviä kehittämisideoita.

Ajatuksenamme on saada Keskusta palaamaan juurilleen – vuorovaikutteiseksi kansanliikkeeksi. Liikkeemme pitää korostaa yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoisuutta. Perimmäinen luonteemme kansanliikkeenä on voimavara, jonka arvoa emme ole viime vuosina kyenneet riittävästi tunnistamaan ja tunnustamaan.

Keskustalla on yli 160 000 jäsentä. Yhdessä piirissämme voi olla enemmän jäseniä kuin monella puolueella on edes valtakunnallisesti. Jokainen puoluekokouksessa joskus ollut tietää, että aate voi tuntua sydänjuuria myöten, ravistella ja saada ihmisen liikkeelle. Keskustalaisuus on monelle meistä elämäntapa. Joukossamme on myös paljon niitä, jotka tuntevat keskustalaiset arvot ja politiikan omakseen, mutta eivät ole aktiivisesti mukana toiminnassa. Keskusta tarvitsee meitä kaikkia - jäseniä, kannattajia ja toiminnastamme satunnaisemmin kiinnostuneita. Tällaista kansanliikettä ei voi niin vain nitistää. Toimintamme tulee jatkossa painottua enemmän vapaamuotoisempaan yhdessä tekemiseen. Keskustaan on helppo tulla ja siellä on hyvä olla.

Olemme vakuuttuneita, että edessä on alkiolainen maailmanaika. Ihmisen jatkuvan kehitystarpeen korostaminen, ekologisen elämäntapamuodon rakentaminen ja eheän sivistisyhteiskunnan vaaliminen tulevat olemaan arvossa arvaamattomassa maailmassa, joka on monella tapaa suurten mullistusten keskellä. On meistä itsestämme kiinni, ovatko keskustalaiset pääarkkitehteina piirtämässä pohjaa tälle aikakaudelle vai annammeko aatteellemme vieraiden voimien toteuttaa sitä omien väritystensä mukaisesti.

Mari Kiviniemi

Timo Kaunisto

Tuomo Puumala

Annika Saarikko

Timo Laaninen

6 2. Miksi Keskusta romahti ja miten tästä eteenpäin?

Tässä analyysissä pohditaan Keskustan vuoden 2011 eduskuntavaaleissa tapahtunutta vaalitappiota. Vain rehellinen analyysi ja siitä vedettävät oikeat johtopäätökset luovat perustaa uudelle kasvulle ja tuleville vaalivoitoille.

Tarkoitus on etsiä mahdollisia syitä sille, miksi kävi niin kuin kävi. Tämä tarkoittaa, että analyysissä nostetaan esille mahdollisimman paljon erilaisia vaalitappion osatekijöitä. Mikään syy yksinään ei selitä Keskustan valtavaa romahdusta vaaleissa. Osa syistä voi tarkemmassa tutkimuksessa osoittautua vähäpätöisiksi. Eri puolilla Suomea asuvilla sadoillatuhansilla äänestäjillä on kullakin omat syynsä pettymykselle. Yhtä yksinkertaista ja kokoavaa selitystä ei ole.

Myös Keskustan valtakunnallinen vaalikampanja tulee arvioida kriittisesti.

Puolueen julkikuva ja houkuttelevuus muodostuvat monista osatekijöistä. On perusteltua väittää, että Keskustan houkuttelevuutta heikensivät yhtä aikaa monet eri osatekijät. Lääketieteen termein voidaan sanoa, että erilaisista pienistä vaivoista muodostui ”oireyhtymä”, joka vei potilaan huonoon kuntoon. Tässä analyysissä tehdään diagnoosia oireyhtymän mahdollisista osatekijöistä. Valtakunnallisen analyysin ohella kaikkialla Suomessa on myös syytä ottaa huomioon mahdolliset paikalliset kiistakysymykset, jotka eivät välttämättä ole saaneet laajempaa mediahuomiota, mutta ovat olleet omiaan nakertamaan Keskustan kannatusta alueellisesti.

2.1 Kansainvälinen talouskriisi muutti politiikan viritystä

Keskusta nousi hallitusvastuuseen vuoden 2003 vaaleissa. Jätteenmäen ja Vanhasen hallitukset pääsivät ratsastamaan nousevan talouden aallonharjalla. Talouskasvua vauhditettiin veronkevennyksillä ja yrittäjille edullisella osinkoveromuutoksella. Sosiaaliturvaa parannettiin useilla pienillä muutoksilla, mutta perusturvan varassa elävien elintaso jäi yhä enemmän jälkeen talouskasvun mehuaikaimpia hedelmiä poimineista hyvätuloisista. Poliittikkaa oli helppo perustella retoriikalla, jonka mukaan kakkua pitää kasvattaa, jotta sitä voidaan jakaa.

Kansainvälisen finanssikriisin alkaminen vuonna 2008 muutti politiikan viritystä olennaisesti. Länsimaissa tuloeroja repinyt talouskasvu paljastui suurelta osaltaan löperön rahapolitiikan ja holtittomasti toimineen rahoitussektorin luoman velkakuplan aiheuttamaksi. Tilanne kärjistyi Yhdysvalloissa, jossa suuria pankkeja ja rahoituslaitoksia päästettiin kaatumaan tai otettiin valtion haltuun. Lasku lankesi veronmaksajille sekä laman aiheuttamana työttömyytenä että julkisten talouksien velan kasvamisena.

Kansainvälisen rahatalouden konkurssiin liittyi valtava moraalinen konkurssi. Suuria voittoja kahmineita pankkeja ja muhkeita palkkioita käärineitä pankkiireja pelastettiin julkisin varoin. Tämä jatkui vielä finanssikriisin puhkeamisen jälkeenkin. Talouskasvun päättymistä ja romahdusta ei seurannutkaan kakun jakaminen, vaan lasku veronmaksajille.

Keskusta ei nähnyt rahatalouden romahdukseen liittynyttä oikeudenmukaisuuskriisiä. Poliittises-

sa retoriikassa jatkettiin niin kuin ennenkin puhumista kasvusta, innovaatioista, globalisaatiosta ja EU-jäsenyyden autuaallisuudesta, vaikka ihmisten usko koko järjestelmän oikeudenmukaisuuteen horjui. Puheet pankki- ja rahoitusjärjestelmän korjaamisesta tulevina vuosina eivät riittäneet uskoa palauttamaan.

Rahatalouden romahdus tarjosi mahdollisuuden kokonaan uudenlaisen talouspoliittisen ajattelun kehittelyyn. Tammikuussa 2009 Matti Vanhanen esitti ajatuksen kolmannen tien taloudesta. Keskustan kannattajat ja monet tiedotusvälineet ottivat ajatuksen innostuneesti vastaan. Markkinauskon horjuessa kolmannen tien talousopille oli kysyntää. Ajatuksen kehittely jäi kuitenkin kesken. Huomio kääntyi pian Vanhasen ”Rukan lumilla” syntyneiden eläkeiän nostamispohdintojen jalkoihin. Se palautti ihmisten huomion moraalikriisiin: haluaako Keskusta pelastaa pankkiirit roikuttamalla ihmisiä väkisin entistä pidempään työelämässä? Syntynyt kansanliike pakotti hallituksen perääntymään ja kärsimään kirvelevän arvovaltatappion. Pohja kolmannen tien talousopilta mureni.

Keskustan kunniaksi on nostettava ansiokas ja päättäväinen työskentely finanssikriisin myllerryksessä. Uhkaavassa ja tuntemattomassa myllerryksessä ei sorruttu hätiköityjen leikkausten tielle, vaan valtio elvytti rohkeasti ja paikkasi näin yksityistalouden romahdusta. Ottamalla vastaansa finanssikriisin suurimmat tyrskyt, yhteiskunta laimensi laman välittömien vaikutusten vyörymistä tavallisten ihmisten ja yritysten kontolle.

Finanssikriisi romahdutti Euroopan valtioiden julkiset taloudet. Ensimmäisenä kaatui finanssikeinottelulla rikastunut Islanti. Sitten olivat vuorossa talouttaan huonoimmin hoitaneet maat. Näiden velkojen korot nousivat kestävämmälle tasolle. Velkasaneeraukseen ei uskallettu mennä, koska pelättiin eurooppalaisen pankkijärjestelmän romahdusta. Siksi Latvian, Kreikan, Irlannin ja lopulta myös Portugalin talouksien pelastamiseen alettiin kasata valtioiden pelastuspakettia.

Pääministeripuolueena Keskustasta tuli moraalisesti kestävämmän järjestelmän takuumies. Kriittisesti koko Euroopan unioniin ja eurovaluuttaan alusta alkaen suhtautuneelle Keskustan kannattajakunnalle tämä oli vaikea pala niellä. Puheet ”pikkukokoomuslaisuudesta” ja liian oikeistolaisesta politiikasta voimistuivat. Koettiin, että Keskusta oli markkinainnostuksessaan unohtanut oman olemuksensa köyhien ihmisten ja alueiden puolta pitävänä puolueena.

Jyrki Kataisen Kokoomus on vallannut määrätietoisesti tilaa politiikan keskikentältä. Käytännössä puolue toimi usein niin, että se adoptoi julkisuudessa Keskustan ajamat uudistukset omikseen. Kokoomus käytti innostuneita puheenvuoroja esimerkiksi ruuan arvonlisäveron laskemisesta ja takuueläkkeestä, joihin se neuvotteluvaiheessa suhtautui penseästi. Kokoomuksen kannattajille siirtyminen vasemmalle näytti olevan helpompi hyväksyä kuin Keskustan kannattajille puolueen oikeistolaisempi leima. Keskustan tavoite esiintyä hallituskoalition sosiaalisena äänenä ja omatuntona varsinkin suhteessa porvarilliseen Kokoomukseen epäonnistui.

Vaaleissa 2011 Keskusta kärsi 16 paikan tappion, Kokoomus 6 paikan tappion, ja Vihreät menettivät 5 paikkaa. Porvarihallituksessa harjoitettu politiikka koitui erityisesti Keskustan tappioksi. Lopullinen romahdus tapahtui vaalikampanjan loppumetreillä, jolloin Portugalin parlamentti hylkäsi vähemmistöhallituksen säästöpaketin ja maa ajautui EU:n kriisirahastojen ovelle. Eurokriisin hoitamisesta tuli vaalien pääkysymys.

2.2 Asiaa, mutta kenen asiaa?

Keskusta omaksui kahdella peräkkäisellä pääministerikaudellaan pragmaattisen asianhoitajalinjan. Poliittisia linjaeroja peiteltiin, keskeneräisistä asioista puhumista ennen päätöksentekoa vältettiin ja päätöksiä perusteltiin vaihtoehdottomuuden retoriikalla. Pääministeri Vanhanen vertasi mielellään itseään yrityksen toimitusjohtajaan. Päähallituspuolue ajoi taitavasti läpi suuria poliittisia päätöksiä, mutta ei pyrkinyt perustelemaan niitä omilla aatteellisilla lähtökohdillaan.

Asioiden hoitaminen ja vastuullisuus olivat avainsanoja, kun Keskustan kannattajille yritettiin perustella vaikeita päätöksiä. Vaikka päätös tuntui huonolta ja puolueen tavoitteiden vastaiselta, siihen tyydyttiin, kun uskottiin sen osoittavan vastuullisuutta ja kykyä asioiden hoitamiseen. Vähitellen tästä perustelemisen tavasta tuli väline ohittaa systemaattisesti kansalaisten eri muutoksiin kohdistuva kritiikki. Puolueen korvat tavallisen kansan huolille alkoivat kuuroutua.

Puolueen retoriikassa asetettiin mielellään vastakkain populistinen tyhjä puhe ja vakava asioiden hoitaminen. Johdonmukainen jatkumo tälle retorisiselle linjaukselle oli kevään 2011 eduskuntavaalikampanjan sloganiksi valittu ”Asiaa.”. Asianhoitajaretoriikan taustalla vaikuttaa kaksi ajatustapaa. Ensimmäinen on se, että on olemassa joitain kansalaisten tarpeista ja tahdosta riippumattomia ”asioita”, joiden ”hoitaminen” on politiikan ylin tavoite. Toinen Keskustassa mielellään viljelty ajatus on, että Keskusta on poikkeuksellisen hyvä puolue ”asioissa”, vaikka puolueen toiminta ei ihmisiä innostaisikaan.

On selvää, että Keskusta on ammattitaitoinen poliittinen liike. Se kykenee viemään haluamiaan asioita poliittisen koneiston läpi, tarvittaessa vaikka kovalla voimalla. Siinä mielessä Keskusta on ”asioissa” hyvä. Kansalaisen kannalta oleellinen kysymys on, kenen ja mitä asioita Keskusta eteenpäin ajaa. Pitkällä pääministerikaudella puoluetta jatkuvasti uudistava ohjelmallinen työ surkastui. Puolueen tavoitteet ammennettiin ministeriöiden hallintokoneistoista, josta ne vietiin ammattitaitoisesti läpi poliittisen päätöksentekokoneiston. Lopuksi asia perusteltiin vastahakoisille kansalaisille vastuunkantamisen ja asioiden hoitamisen retoriikalla. Vaalikampanjassa ihmisille tarjottiin lisää tätä ”Asiaa”.

2.3 Kansanliike vai byrokratian jatke?

Keskustassa hellitään mielikuvaa puolueesta kansanliikkeenä. Sellainen Keskusta on ollutkin, ja tämä on ollut puolueen vahvuus muihin verrattuna. Kahden vaalikauden jakso pääministeripuolueena käänsi kansanliikkeen suunnan täsmälleen ylösalaisin. Sen sijaan, että mielessä olisi päällimmäisenä ollut kansalaisten arjessaan kokemien epäkohtien korjaaminen hallinnon suunnassa, mielessä päällimmäisenä oli hallinnon tarpeista lähtevien muutosten selittäminen kansalaisten suuntaan.

Kansanedustajan tehtävä on perustuslain mukaan edustaa valtiopäivillä Suomen kansaa ja tämän asioita. Hallituspuolueen kansanedustajana rooli käytännössä oli päinvastainen. Eduskunnassa edustaja joutui siunaamaan ministeriöissä sorvatut päätökset ja toreilla selittämään ne kansalle. Tilannetta pahensi hallitustyöskentelyssä omaksuttu periaate, joka heikensi päähallituspuolueiden poliittista valtaa. Vanhasen pääministerikaudesta lähtien sektoriministereille annettiin suvereeni valta päättää oman hallinnonalansa asioista. Pelisääntöjen mukaan niitä ei hallituksen yleisessä kokouksessa juuri kyseenalaistettu. Niinpä päähallituspuolue Keskustan kansanedustajat joutuivat kertomaan toreilla, että esimerkiksi Kajaanin opettajankoulutuslaitoksen sulkemiselle ei voida mitään. Asia oli oman ministeriönsä jatkeena toimivan kokoomusministerin käsissä, eikä asiaa voitu kyseenalaistaa.

Byrokratialähtöisen politiikan symboliksi nousi kysymys haja-asutusalueiden jätevesistä. Asian saamaan kritiikkiin ei reagoitu ajoissa, vaan hanketta vietiin eteenpäin vielä muutama kuukausi ennen vaaleja. Byrokratian ääni voitti kansan äänen. Vasta kansanliike sai Keskustan taipumaan. Asian uusi valmistelu eduskunnassa paransi asiaa. Keskusta ei kuitenkaan enää saanut pisteitä siitä, että osallistui eduskunnassa itse rakentamansa ongelman korjaamiseen.

2.4 Ymmärtääkö poliitikon puheista mitään?

Hallinnon ja talouden kieli on vallannut politiikan. Ajatteluun on hiipinyt hiljainen taustaoletus, jonka mukaan poliitikon on ollakseen uskottava puhuttava sujuvasti “teknokraattista jargonia”. Usein tällaista tekstiä suoltavaa poliitikkoa pidetään “pätevänä”, vaikka puheen viesti jäisikin epäselväksi.

Perussuomalaisten puheenjohtaja Timo Soini palautti kansankielisen puheen politiikkaan. Soinin teksti on selvää ja taitavaa suomea. Jokainen ymmärtää, mitä hän haluaa sanoa. Lisäksi puheen sekaan sujautetaan tunteita herättäviä taidokkaita sutkautuksia. Kielen merkitystä Soinin nousussa poliittisen kentän tähdeksi ei voi ylikorostaa. Mitä muita aseita Soinilla on ollut käytettävissään kuin puheensa?

Keskustaa on pidetty takavuosisikymmeninä poikkeuksellisen taitavasti retoriikkaa hyödyntävänä puolueena. Tupailloissa on ollut osattava tavoittaa kuuntelijat puheen keinoin. Aikaisemmin näitä retoriikan harjoittelutilaisuuksia on ollut paljon tarjolla. Nykyisin perinteiset vaalitulaisuudet puheineen ovat käyneet harvinaisemmiksi. Niinpä keskustalaisen puhetaidon kukoistuskausi on päässyt näivettymään.

Eryteisesti hallituspuolueena Keskustalla oli vaikeuksia muotoilla sanomansa ja tavoitteensa ymmärrettävästi. Hallituksen esityksiä puolustettiin esittelymuistioden virkamieskielellä. Se kuulosti pätevältä, mutta ei sytyttänyt kuulijan sydäntä asialle. Jatkossa politiikan kieleen ja puhumisen tapaan pitää kiinnittää enemmän huomiota. Retoriikan taito on politiikon tärkeimpiä taitoja.

2.5 Onko Keskusta siellä missä ihmiset ovat?

Keskustan kenttäkoneistoa on pidetty ylivertaisena muihin puolueisiin verrattuna. Keskustan valtakunnallinen jäsenmäärä on moninkertainen ja toimintaa on joka puolella Suomea. Siksi Keskustassa on totuttu ajattelemaan, että järjestökone on puolueen vahvuus ja voimavara.

Puolueen järjestökone on kuitenkin vuosien saatossa päässyt rapautumaan. Useimmat paikallisosastot uinuvat. Vain sääntömääräiset kokoukset järjestetään. Aktiivisten osallistujien määrä vähenee ja väki ikääntyy. Varsinainen poliittinen toiminta keskittyy useimmissa kunnissa kunnallisjärjestöön, joka toimii yhteydessä kunnalliseen päätöksentekoon. Puolueen säännöistä johtuen kunnallisjärjestön toimintaan voivat osallistua vain paikallisyhdistysten nimeämät edustajat. Niinpä usein uuden, poliittisesta vaikuttamisesta kiinnostuneen ihmisen ensimmäinen kosketuspinta puolueeseen on kuollut yhdistys. Aktiivisempaan toimintaan osalliseksi pääseminen edellyttää kiipeämistä järjestökoneen rappusia kunnallisjärjestötasolle.

Suuri osa järjestötoiminnassa mukana olevien ihmisten ajasta menee lukuisien yhdistysten sääntömääräisissä kokouksissa istumiseen. Matka paikallisyhdistyksestä todelliseen poliittiseen vaikuttamiseen on turhan pitkä. Edes kunnallisjärjestön toimintaan mukaan pääseminen vaatii ponnistelua. Matka piiritasoiseen vaikuttamiseen on vielä pidempi. Puoluekone ei siis helposti voi tarjota kiinnostuneille poliittisen vaikuttamisen tunnetta.

Harventuneet puolueen aktiiviset jäsenet ovat sinänsä valtavan utteria ja valmiita käyttämään tunteja laskematta arvokasta vapaa-aikaansa aatteen puolesta työskentelemiseen. Raskaan järjestybyrokraatian pyörittäminen vie kuitenkin jäsenistöltä voimavaroja. Näitä voimavaroja tarvittaisiin enemmän toimintaan, joka liittyy konkreettiseen poliittiseen vaikuttamiseen. Sääntömääräisen kokouksurumban sijaan tarvittaisiin aktiivista, ulospäin näkyvää alueellista toimintaa, jolla olisi sisältöä. On perusteltua sanoa, että nykyinen puoluekoneisto alkaa olla Keskustalle enemmän taakka kuin vahvuus. Se kanavoi ihmisten aktiivisuuden väärin.

Keskustan toiminta ei houkuttele juurikaan ulkopuolisia osallistujia, vaan innostaa lähinnä olemassa olevaa puolueväkeä. Keskustan järjestökone ei riittävästi näy siellä, missä puolueesta potentiaalisesti kiinnostuneet ihmiset ovat.

Perussuomalaisten vyörymäinen vaalivoitto perustui suurelta osaltaan erilaisten internet-foorumien haltuunottamiseen. Perussuomalaisten kannattajat hallitsevat suvereenisti monia keskustelupalstoja, varsinkin maahanmuuttoa käsittelevien uutisten kommenttiosioita. Tätä kautta puolue tavoitti erityisesti tietoverkoissa aktiivisesti liikkuvat nuoret miehet. Koko Jussi Halla-ahon ympärille kerääntynyt maahanmuuttokriittinen liike perustuu blogin ympärille kasvaneeseen virtuaaliyhteisöön, joka kykeni vaaleissa laajentamaan toimintansa myös verkon ulkopuolelle.

Keskustan vaarana on, että keskittyminen järjestökoneiston ympärillä tapahtuvaan toimintaan sivuuttaa kokonaan muut vaikuttamisen foorumit. Internetin keskustelupalstoilla ja blogimaailmassa Keskusta on hyvin heikko. Väheksymättä perinteisten tupailtojen merkitystä, on keskustalaisten herättävä siihen, että tupaillat ovat muuttaneet yhä näkyvämmiin tietoverkkoon. Siinä missä aikaisemmin hyvä puhuja pystyi tupaillassa puhumaan puolelleen liikkuvat äänestäjäjoukot, pystyy hyvä kirjoittaja nykyään keräämään kiinnostuneita internet-foorumeilla. Hyvä blogi voi kerätä tuhansia lukijoita. Erityisen aktiivisia internetin käyttäjiä ovat ne nuoret kiireiset ihmiset, joita on muuten vaikein tavoittaa poliittisen kampanjan keinoin.

Järjestökone on viritettävä nykyisen maailman menoon paremmin istuvaksi. Sen pitää tarjota politiikasta kiinnostuneelle aitoja vaikuttamismahdollisuuksia ja viedä Keskustan toiminta sinne, missä ihmiset ovat.

2.6 Vaalirahakohu ja sisäinen repeämä söivät luottamuksen

Politiikassa on kysymys luottamuksesta. Eduskuntavaaleissa Keskusta menetti yli 170 000 ihmisen luottamuksen. On kysyttävä, mitkä asiat heikensivät puolueen luotettavuutta äänestäjien silmissä.

Menneellä vaalikaudella poliittinen järjestelmä kohtasi merkittävän luottamuskriisin vaalirahakohun muodossa. Ihmisten usko koko järjestelmään horjui, kun vaalirahoituksen epäselvyydet herättivät epäilyksiä päätöksentekoon pesiytyneestä korruptiosta. Keskusta oli vaalirahakohun etulinjassa. Vuosia velloneet skandaalit, yleishyödyllisiin säätiöihin kohdistuneet epäselvyydet ja rikostutkinnat nakersivat Keskustan luotettavuutta. Vaalien jälkeen tehdyn tutkimuksen mukaan 70 prosenttia perussuomalaisten äänestäjistä perusteli valintaansa protestilla. Lukuisat kansalaiset menettivät luottamuksensa poliittisen järjestelmän kykyyn hoitaa asioita. Kartellisoituneille ja epäluotettavilta vaikuttaville puolueille perussuomalaiset tarjosivat selkeän vaihtoehdon.

Politiikan viihteellistyminen ja henkilöityminen ovat vaikuttaneet myös Keskustaan. Media kykenee nostamaan ja laskemaan erilaisten ilmiöiden ja henkilöiden suosiota hetkessä, jos heillä on vähänkin aihetta siihen. Lisäksi samaan aikaan kun median vaikutusvalta on kasvanut, on Keskusta

menettänyt aiemman asemansa maakuntalehdistössä.

Keskustan julkikuvaa luotettavana puolueena jäyti myös vuosia velloneet uutiset puolueen sisäisistä ongelmista. Ihmisten mieleen syntyi kuva kahtiajakautuneesta puolueesta, jossa energiaa käytetään sisäiseen valtataisteluun yhteisten asioiden hoidon sijasta. Sama kahtiajako kulutti voimavaroja myös puolueen toiminnassa mukana olevilta ihmisiltä. Näyttää todennäköiseltä, että vaalirahakohua ruokittiin puolueen sisältä tehdyillä tietovuodoilla ja vastapuolen mustamaalauksella.

Noustakseen luottamus kriisistään puolueen on saatava omat rivinsä järjestykseen ja toimintatapansa avoimiksi ja läpinäkyviksi. Se on ehto sille, että aikaavievä luottamuksen vahvistuminen voi edes alkaa.

2.7 Keskusta jäi sivuun arvokeskustelussa

Eduskuntavaaleja edeltävänä syksynä yhteiskunnallisen keskustelun polttopisteeseen nousivat arvokysymykset. YLE:n Ajankohtaisen kakkosen Homoillasta alkoi yhteiskunnan läpäissyt keskustelu, jossa ihmiset jakautuivat erilaisiin arvoperustaisiin leireihin. Kannat jyrkkenivät kummallakin laidalla.

Keskustan sisällä arvokysymykset jakavat jäsen- ja kannattajakuntaa. Puolueella on vahva arvokonservatiivinen perinne ja kannattajakunta. Toisaalta Keskustassa on paljon myös arvokysymyksiin hyvin liberaalisti suhtautuvia. Erilaisista arvokysymyksistä käydäänkin tiukkoja äänestyksiä kaikissa puoluekokouksissa. Maalaisliitto-Keskusta ei koskaan ole ollut arvokysymyksissä homogeeninen liike, ei konservatiivinen eikä liberaali. Molemmat laidat ovat mahtuneet saman katon alle.

Vaalien alla kärjistynyt yhteiskunnallinen jakolinja sattui Keskustalle vaalien kannalta huonoon saumaan. Yhteiskunnallisessa keskustelussa jyrkentynyt vastakkainasettelu voimistui myös puolueen sisällä. Käytäväpuheissa omaa väkeä jaettiin aikaisempaa kärkkäämmin esimerkiksi ”cityliberaaleihin” ja ”konservatiivisiin” leireihin.

Jakolinjoja alettiin piirrellä myös puolueiden välille. Tässä arvokeskustelussa Keskustan asema jäi epäselväksi. Puolueella oli kielteinen puoluekokouslinjaus esimerkiksi samaa sukupuolta olevien pariin adoptio-oikeuteen ja sukupuolineutraaliin avioliittolakiin. Toisaalta puolueen johtajistoon valittiin arvokysymyksissä liberaalimpia edustajia. Niinpä Keskustalla ei ollut seksuaalivähemmistöjä koskevassa keskustelussa selvää viestiä. Samaan tapaan myös maahanmuuttokeskustelussa Keskustan viesti jäi epäselväksi.

Perussuomalaisten Timo Soini edusti läpi vaalikampanjan tiukan arvokonservatiivista linjaa. Soinia grillattiin näissä kysymyksissä varsin perusteellisesti. Tiukka konservatiivisuus ei näyttänyt olevan äänestäjille ainakaan rasite. Selvällä viestillä näytti olevan vetovoimaa. Keskustaan kohdistettiin kritiikkiä ainakin puolueen arvokonservatiiviselta laidalta. Äänestäjien vuotoa on tästä syystä voinut tapahtua sekä perussuomalaisiin että kristillisdemokraatteihin.

Keskustalla on pitkät perinteet kansanliikkeenä, joka sulkee sisäänsä erilaisia arvomaailmoja. Sisäisestä suvaitsevaisuudesta ei pidä luopua nytkään, vaikka äänenpainot yhteiskunnassa ja erityisesti kirkossa kovenevat.

12 2.8 Miten tästä eteenpäin?

Keskustan - kuten minkä tahansa järjestön – kehittämistyön perimmäiset kysymykset ovat: 1) Mitä ja keitä varten Keskusta on olemassa? 2) Millä mitataan Keskustan onnistuminen? 3) Mitä Keskustassa ei voida muuttaa? ja 4) Mitä teemme seuraavaksi?

Keskustan varsinaisen toiminnan tarkoitus on määriteltynä sääntöjen tarkoituksypökalässä. Meidän pitää siis kehittää toimintaamme sen pohjalta.

Keskustan menestystä voi mitata sillä, miten osallistavaa politiikkaa Keskusta toteuttaa, miten toimiva ja elinvoimainen Keskusta on ja minkälainen maine Keskustalla on. Selvimpänä mittarina näiden mittaamiseen toimivat ainakin nykyajattelussa vaalit. Toisin sanoen, jos vaaleissa haluaa menestyä pitää kyetä hallitsemaan mainettaan, pistää poliittiset prosessit kuntoon ja suorittaa järjestöremontti.

Nykytilanteessa on selvää, että uudistumista tarvitaan. Uudistuminen ei koskaan ole helppoa, sillä uudistuessaan voi joutua tekemään jotain, mihin ei ole tottunut, voi joutua huomaamaan, ettei osaa jotakin tai voi joutua luopumaan jostain. Mutta uudistuminen on mahdollisuus. Uudistuessaan voi myös iskeä kultasuoneen, oppia uutta ja saada jotain menetetyin tilalle.

Jokainen menestyvä organisaatio tarvitsee analyysia nykytilasta, tavoitteet, strategian niihin pääsemiseksi ja johtamista strategian toteuttamiseksi. Keskustan suurin haaste uudistumisen kannalta on se, että Keskusta ei ole linjaorganisaatio. Kuka siis voi tai paremminkin kenen annetaan johtaa puoluetoimistoa, piirejä, yhdistyksiä, valtuustoryhmiä ja eduskuntaryhmää? Kuinka kaikki nämä itsenäiset tahot saadaan toteuttamaan yhtenäistä strategiaa ja sitoutumaan muutokseen?

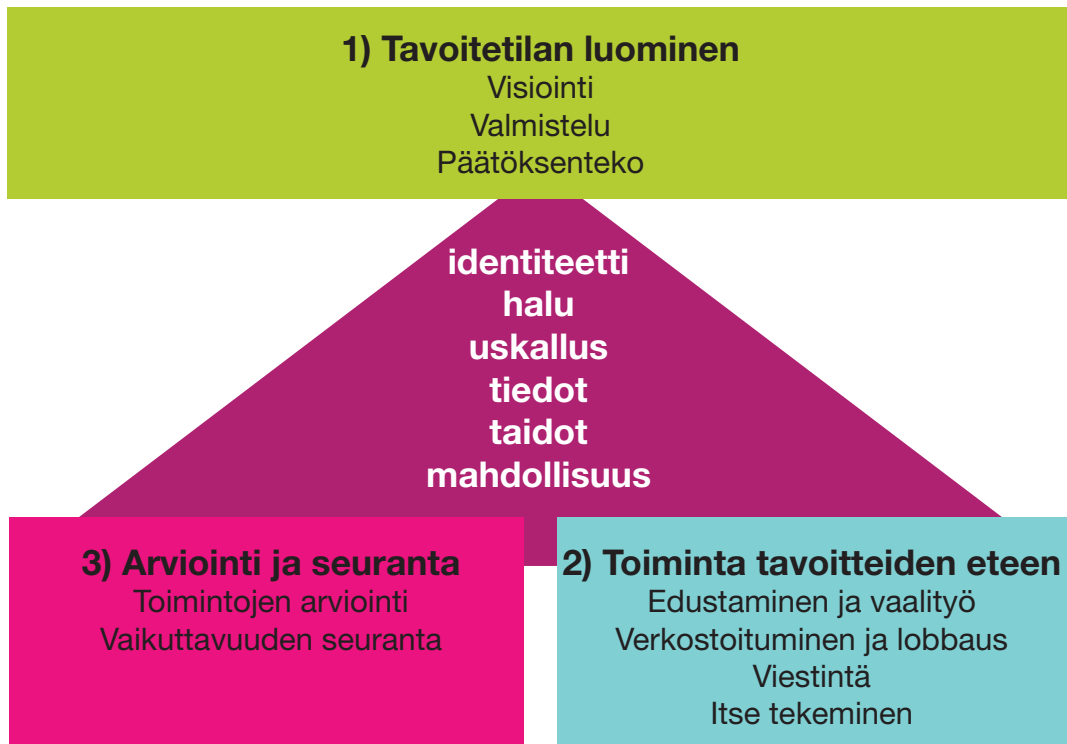
Oletko sinä siihen itse valmis?

3. Vaikuttamista yhdessä

Kansanliikkeessä kaikkien ihmisten ääni on merkityksellinen. Keskustan pitää saavuttaa tila, jossa päätökset ovat puolueen sisällä hyvässä hengessä rakennettuja. Silloin niihin voidaan myös yhdessä sitoutua. Kun yhdessä ideoidaan ja päätetään, jäsenet on helppo saada mukaan toimimaan tavoitteiden eteen.

Mikäli jäsenillä on sen sijaan tunne, että asiat on valmiiksi suunniteltu ja tosiasiallisesti päätettykin jo toisissa pöydissä ja omaksi rooliksi jää kumileiman lyöminen paperiin, ei sellainen ketään innosta. Saati kun toisaalla sovittuja asioita pitäisi vielä lähteä selittämään ja kehuaan kiusallisia päätöksiä naapureille. Vaikea on ketään motivoida tällaiseen.

Keskustan tuleva poliittinen toiminta perustuu vaikuttavaan osallistumiseen. Jokaisen jäsenen ja kansalaisen pitää halutessaan pystyä vaikuttamaan Keskustan politiikkaan ja toimintaan. Puolueen on mentävä ihmisten luo ja kohdattava päätöksenteon problematiikka ruohonjuuritasolla – siellä, missä asia todella ihmisiä koskettaa. Poliitiikkaa voidaan ajatella prosessina, joka sisältää ideoinnin, valmistelun, päätöksenteon, toteutuksen ja arvioinnin. Tämä prosessi, eräänlainen politiikan ympyrä kuvataan kuviossa 1.

Kuvio 1

3.1 Yhdessä vaikuttamisen askelmerkit

Politiikkaan saavat vaikuttaa kaikki – Keskusta kuulee, ymmärtää ja kutsuu

* Otetaan käyttöön politiikan tekoon prosessi, jossa

- 1) kuullaan kansalaisia ja jäsenistöä tavallisessa, yhteisessä arjessamme sekä Ajatuspajoissa, Tupailloissa ja kyselyillä,
- 2) valmistellaan syntyneet ideat työryhmissä,
- 3) tehdään päätökset puolue-elimissä ja
- 4) toteutetaan päätökset valtuustoryhmissä ja eduskuntaryhmässä.

* Tehdään tämä kaikki demokraattisesti ja läpinäkyvästi.

Työryhmät politiikan eri alueille

* Kartoitetaan kattavatko puolueen työryhmät kaikki tarvittavat politiikan osa-alueet.

* Kootaan työryhmät kasaan ja annetaan niille tehtäväksi valmistella oman osa-alueensa politiikkaa Keskustan kokouksille päätettäväksi Ajatuspajojen, Tupailtojen ja kyselyjen pohjalta. Puolueen työryhmien työ sovitetaan yhteen eduskuntaryhmän teemaryhmien kanssa.

14 *Kokouksiin politiikkaa linjattavaksi*

- * Koulutetaan yhdistysten puheenjohtajat uuteen poliittiseen toimintatapaan.
- * Huomioidaan kokousten malliesityslistoissa erityisesti poliittisten asioiden käsittely työryhmien valmistelun pohjalta.
- * tehdään kokouksista entistä avoimempia, etenkin kunta- ja paikallistasolla.

Poliittinen viesti selkeäksi

- * Määritellään ne kysymykset ja vastaukset, joihin 2010-luvulla on otettava kantaa.
- * Luodaan ja pidetään yllä ajantasaisia tietopankkia Keskustan poliittisista linjauksista.

Tärkeimmät poliittiset tavoitteet etusijalle

- * Määritellään Keskustan politiikan tärkeimmät kohderyhmät ja tärkeimmät poliittiset tavoitteet ja toimitaan niiden eteen.

Verkostoidutaan kansalaisyhteiskuntaan järjestönä ja jäsenenä

- * Määritellään Keskustan lähiyhteisöt ja tärkeimmät kumppanit ja tehdään verkostostrategia.
- * Kannustetaan jäseniä toimimaan ja vaikuttamaan kaikkialla kansalaisyhteiskunnassa.

3.2 *Eduskuntaryhmä Keskustan politiikassa*

Päivänpolitiikassa keskeinen vastuu on eduskuntaryhmällä. Poliittikkaa tehdään eduskuntatyön kaikilla osa-alueilla. Samalla ennakoidaan ja seurataan hallinnonaloittain ministeriöiden valmistelutyötä. Parlamentaariset työskentelytavat on syytä tuntea.

Eduskuntaryhmän omia työtapoja kehitetään koko ajan. Sen pohjaksi edustajien ja avustajien henkilökohtainen osaamisprofiili kartoitetaan.

Eduskuntaryhmän 35 kansanedustajaa jakaantuvat 16 valiokuntaryhmään. Ryhmiä perehdytetään työhön ja tuetaan tarvittaessa koulutuksin.

Valiokuntaryhmien työskentelyyn osallistuvat jatkossa valiokunnan varsinaisten jäsenten ja varajäsenten sekä ryhmäkanslian poliittisen työntekijän lisäksi myös eduskunta-avustajat. Näin poliittisen valmistelukoneiston henkilöresurssit vahvistuvat. Samalla tietoa kootaan ja jaetaan tehokkaammin.

Tämän tiimityön pohjalta eduskuntaryhmään perustetaan teemaryhmiä, jotka keskittyvät politiikan pidemmän aikavälin asioihin. Ryhmät toimivat puolueen kannanmuodostuksen sekä poliittisten avausten ja ohjelmatyön valmistelun tausta-apuna. Myös kansanedustajien avustajat integroidaan mukaan teemaryhmiin. Koko valmistelukoneiston yhteistyö vahvistuu.

Keskustan eduskuntaryhmän jäsenet ja ryhmäkanslian työntekijät osallistuvat tiiviisti puolueen työryhmätyöskentelyyn. Eduskuntaryhmän ja puolueen poliittiset toimijat pitävät lisäksi yhteyttä toisiinsa säännönmukaisissa palaverissa.

Puolueorganisaation eri toimielinten toimenkuvat päivitetään vastamaan vaalikauden 2011–2015 tarpeita. Vastuunjako selkiytetään, toiminta tehostuu.

3.3 Huomisen Keskusta ja tulevaisuuden signaalit

Poliittista edistyskäsitystä on niiden asioiden tunnistaminen, jotka näkyvät nyt meneillään olevassa ajassa vasta siellä täällä heikkoina signaaleina, mutta jotka tulevat edustamaan valtavirtaa vuosikymmenen tai kahden kuluttua. Keskustalla on taustallaan erinomainen esimerkki tällaisen marginaalista valtavirtaan nousseen politiikkalohkon tunnistamisesta. 1970-luvulla nuoret keskustalaiset nostivat esiin vahvan ympäristötietoisuuden ns. Vihreäksi aalloksi kutsutun liikehdinnän myötä. Pelkkä tulevien megatrendien tunnistaminen ei kuitenkaan yksinomaan riitä, jollei puolueella ole rohkeutta ryhtyä todellisiin toimenpiteisiin. Keskusta menettikin saamattomuuttaan etsikköaikansa johtavana ympäristöpuolueena, jonka seurauksena Vihreälle liitolle avautui tilaa poliittisella kartalla.

Keskustan on nyt kyettävä löytämään samanlaisia ituja huomisen yhteiskunnasta, joita Vihreän aallon nuoret löysivät. Keskustan on pystyttävä ymmärtämään, mihin suuntaan maailma on liikkumassa. Tämä ei ole helppo harjoitus, sillä poliittisen päätöksenteon arjessa tapahtumien kulkua värittää varsin nopea päivittäinen rytmi. Lisäksi Keskustan tulee tällä kertaa myös ottaa opiksi Vihreän aallon aikaisista virheistä. Huomisen yhteiskuntaa ei saa jättää vain tunnistamisen tasolle, vaan Keskustan tulee omalla tavoitteenasettelullaan ohjata Suomea kulkemaan kohti haluamaamme suuntaa.

Luonnollisesti Keskustan täytyy rakentaa huomisen Suomea ja maailmaa sillä reunaehdolla, että se noudattaa keskustalaisten aatemaailmaa. Äänimäärän maksimoiminen omien arvojen myymisellä johtaisi minkä tahansa poliittisen liikkeen turmioon. Keskustan tulee tehdä valintansa omien arvonsa pohjalta. Jollei niille löydy kysyntää, niin silloin puolue joutaa kuihtumaan pois.

Keskustan osalta ei kuitenkaan näyttäisi olevan pelkoa sille, etteikö arvoillamme olisi kysyntää. Monet keskeiset arvomme ovat kovaa valuuttaa alati muuttuvassa maailmassa. Esimerkiksi ihmisen jatkuvan kehitystarpeen korostaminen, ekologisen elämänmuodon rakentaminen ja eheän sivistisyhteiskunnan vaaliminen nousevat päivä päivältä kuumemmiksi kysymyksiksi.

Kaiken kaikkiaan kun summaa potentiaalisia arvostuksen muutoksia, voi päätyä yhteen keskeiseen johtopäätökseen. Näyttää nimittäin siltä, että monet heikot signaalit viestittävät kohtuullisuuden paluusta ihmisten ihanteiden keskiöön. Tämä olisi Keskustalle todellinen voitto. Perikeskustalaisen käsityksen mukaan tila tulee jättää tuleville sukupolville vähintään yhtä hyvässä kunnossa kuin mil-laisena sen itse saimme. Mutta ei siitä mitään ökykartanoa tarvitse tehdä. Tämä jos mikä on kohtuullista ajattelua. Kohtuullisuus on synonyymi keskustalaisuudelle.

On meistä itsestämme kiinni, ovatko keskustalaiset pääarkkitehteina piirtämässä pohjaa huomisen aikakaudelle vai annammeko aatteellemme vieraiden voimien toteuttaa sitä omien väritystensä mukaisesti

Perhekeskeinen, tiedostava ja vapaa-aikaa arvostava keskiluokka

Globaalilla tasolla teknologian kehittyminen ja jatkuvasti vauhdittuva liikkeen ja liikkuvuuden maailma jatkaa vääjäämätöntä voittokulkuaan. Siirrymme yhä enemmän yhteiskuntaan, joka on avoinna 24/7. Samaan aikaan ihmiset kuitenkin tulevat sinuiksi uuden maailmanjärjestyksen kanssa. Kiireiseksi koettu elämänrytmi tulee saamaan antiteesinsä leppoistamisesta.

Yhä useampi hyväksyy materiaalisen elintason nousun hidastumisen, jos saa puolestaan vastineeksi lisää vapaa-aikaa. Tähän asti onnea ja parempaa elintasoja on tavoiteltu pitkälti juuri materialistisen hyvinvoinnin kautta, mutta niillä joilla on varaa valita toisin, tulevat niin yhä enenevässä

määrin tekemään. Kulutusvalintoja halutaan jatkossa tehdä entistä tiedostavammin ja niiden kautta osoitetaan omaa arvomaailmaa ja eettistä vakaumusta. Luonnonmukaisuus, kestävyys ja eettisyys saavat nykyistä suuremman painoarvon ostopäätösten kriteereinä. Materialistisen kulutuskulttuurin kukistuminen olisi tietysti hyvä uutinen myös maapallon kantokyvyn kannalta, sillä nykyisen kulutustahdin kasvua se ei tule kestäväksi.

Lisääntyneitä vapaa-aikaa halutaan käyttää erityisesti perheen ja muiden läheisten kanssa. Esimerkiksi poliittinen paine perhevapaiden pidentämiseen kasvaa alati. Lapsille halutaan turvata kasvurauha ja toisaalta lasten kasvatuksessa yhteisöllisyys tekee terveellä tavalla paluun. Ajatus siitä, että koko kylä ja lähiyhteisö voivat ja saavat osallistua lasten kasvatukseen otetaan taas vakavasti, kun ihmiset oivaltavat, ettei elämässä tarvitse aina tehdä kaikkea itse.

Vaikka ihmiset haluaisivat leppoisampaa elämänrytmiä, on tämän toteuttaminen haastavaa. Samaan aikaan on nimittäin valtaisa tarve pidentää ihmisten kokonaistyöuria, koska väestön keskimääräinen elinikä on nopeassa kasvussa. Toisaalta tämä ilmeinen ristiriita on torjuttavissa sillä, että samaan aikaan kun työurat pidentyvät tulee työurien sisälle uudenlaista väljyyttä. Työurien pidentymisen ehdonä on myös työelämän ajattelutavan kokonaisvaltainen muuttuminen. Työtekijöiden hyvinvointiin, työviihtyvyyteen ja jaksamiseen kiinnitetään aivan eri tasolla huomiota kuin mitä vielä tämän päivän työelämässä osataan tehdä. Edellytyksenä tälle on, että suomalaisessa johtamiskulttuurissa opitaan arvostamaan asioiden hallinnoinnin sijaan ennen kaikkea ihmisten johtamista.

Humanismin ja ihmisyyden puolustajat

Peruskoulutuksessa näkyy uhkaavia vaaranmerkkejä, jotka viittaavat vakavasti sellaiseen riskiin, että yhteiskunnan ”säätymiö” on pysähtymässä. Tämä ilmiö tulee esiin esimerkiksi niin sanottuna koulushoppaamisena, jolla tarkoitetaan sitä, että tiedostavat vanhemmat vievät lapsensa lähikoulun sijaan parempimaineiseen kouluun. Perusteena kouluvaihdokselle voi esimerkiksi olla parempi valinnaisuus tai piilevä syynä esiintyvä monikulttuurisuuden pelko.

Sen sijaan, että koulu antaisi hyvät lähtökohdat kaikille kotitaustasta riippumatta, se vahvistaakin erityisesti niiden edellytyksiä, jotka ovat jo kotoaan saaneet edellytykset elämässä menestymiselle. Keskustan tulee pontevasti vastustaa tällaista kehityskulkua ja suunnata sitä päinvastaiseen suuntaan. Tämä edellyttää liian varhain tapahtuvan valinnaisuuden hillitsemistä. Lisäksi koulun valitsemisessa tulee ottaa lähtökohdaksi se, että kouluksi valikoituu lähikoulu. Asuinalueiden eriarvoisuutta on puolestaan kitkettävä sellaisella kaavoituspolitiikalla, joka vahvistaa kaikkien asuinalueiden monimuotoisuutta. Kouluissa on aivan olennaista tukea niin opettajien jaksamista kuin parantaa koululaisten viihtyvyyttä. Erityistä huomiota tulee jo peruskouluvaiheessa kiinnittää syrjäytymisriskissä olevien poikien ohjaamiseen ja tukemiseen.

Korkeakoulutuksessa niin sanotut pehmeät tieteenalat tulevat kokemaan renessanssin ihmisten arvostuksessa. Suomessa ollaan vielä toistaiseksi kiinni teollisen yhteiskunnan rakenteissa. Tehokkuutta, kilpailua ja tuottavuutta korostavasta yhteiskunnasta ollaan kuitenkin matkalla kohti luovuutta, kulttuuria ja elämyksiä painottavaan yhteiskuntaan. Ihmisläheisten tieteiden, kuten humanismin avulla haetaan uutta ymmärrystä ihmisyyteen teknologian täyteen maailman keskellä. Suomen tuleekin profiloitua teknillis-kaupallisen Aalto-yliopiston rinnalla myös ihmistieteiden osajana.

Rakkaudesta aluepolitiikkaan

Keskustalaisuuteen on aina liitetty voimakas mielikuva puolueesta, joka toimii koko maan puhe miehenä. Monen äänestäjän mielestä tämä on yksi keskeisimpiä asioita, joka erottaa keskustan kilpailevista puolueista. Ne ovatkin yrittäneet negatiivisesti leimata keskustaa aluepoliittisen osaa-

misen ja painotuksen vuoksi. Keskustaa on halveksittu syyttämällä siltarumpupolitiikasta, kun edustajamme ovat ajaneet maakunnallisesti tärkeitä hankkeita eteenpäin.

Vaikka muut nauraisivat ja pilkkaisivat keskustaa, meille tasa-arvoa luova siltarumpupolitiikka ja desentralismi eli hajasijoittaminen sekä alueellistaminen näyttävät positiivisina asioina. Olemme aidosti ylpeitä siitä, että olemme toiminnallamme kyenneet edesauttamaan koko Suomen elinvoimaisena säilymistä. Iloitsemme siitä, että lähikoulut ja kyläkaupat muodostavat yhä monissa osin Suomea paikallisen palveluverkoston rungon, jota täydentää kunta- ja seutukuntakeskusten laajempi palveluverkosto. Tiedämme, että muut puolueet eivät riemuitse tästä, mutta meidän mielestämme lähipalveluiden kohtuullinen ajallinen saavutettavuus on varmistettava jatkossakin koko maassa.

Suomessa ei ole vielä täysimääräisesti oivallettu, että millainen potentiaali koko Suomen voimavarojen hyödyntämiseen liittyy. Maailmanlaajuiset haasteet ilmasto- ja energiapolitiikassa, ruoan ja puhtaan veden niukkuus, mineraalien kysynnän kiihtyvä kasvu, ihmisten halu virkistytymiseen ja vapaa-aikaan sekä nykyteknologia tarjoavat uusia mahdollisuuksia koko Suomen aluekehitykselle ja kasvulle. Näihin kasvun oraisiin Suomen on uskallettava panostaa voimallisesti.

Yritysten elinvoimaisuutta on vahvistettava koko maassa. Tarvitsemme nykyistä nopeammat tie- ja ratayhteydet sekä tietoliikenneyhteydet läpi Suomen. Yhteiskunnaan on satsattava suomalaisten osaamiseen, opettajiin ja kouluihin. Uusi teknologia mahdollistaa jatkossa kustannustehokkaasti uudenlaisen ja paremman palveluntarjonnan maan eri osissa, kun esimerkiksi valtion ja kuntien yhteispalvelupisteistä voi saada tarvitsemansa palvelut etäyhteydellä videoneuvotteluyhteyden kautta. Lisääntyvä sähköinen palveluntarjonta mahdollistaa palvelukokonaisuuden, joka ei ole sidoksissa paikkaan tai aukioloaikoihin.

Tulevina vuosikymmeninä arktisten alueiden merkitys kasvaa valtavasti, kun meriväylät yhdistävät Euroopan ja Aasian. Alan osaamista on eri puolilla Suomea. Jo nyt meillä on maailman huippuosaamista esimerkiksi alusten ja porauslauttojen suunnittelussa.

Koko Suomen kehittämisellä voidaan osaltaan vastata kasvukeskusten nouseviin asuinkustannuksiin. Asumisen sietämättömän korkeaksi noussutta hintaa on painettava alas myös ihmisten toiveita vastaavalla ja riittävällä tonttitarjonnalla sekä asuntorakentamisella. Etenkin pääkaupunkiseudun kasvun tulee olla hallittua, muutoin asumiskustannukset voivat muodostua alueen kehittämistä rajoittavaksi pullonkaulaksi.

Pääkaupunkiseudusta pitää rakentaa uusi Suomen oloihin sopiva metropolialue yhteistyössä valtion, alueen kuntien, asukkaiden ja elinkeinoelämän kanssa. Pääkaupunkiseutu on jo yhteinen työssäkäyntialue. Tulevaisuudessa sen täytyy olla myös yhteinen palvelualue. Esimerkki löytyy Tukholman alueelta. Metropolialue tarvitsee omanlaisensa kuntamallin, jossa lähidemokratia ja palvelut turvataan. Päätöksenteko ja resurssit kootaan yhteen niissä asiakokonaisuuksissa, joilla on ylikunnallista merkitystä.

Keskustalainen aluepolitiikka ei lähde maan eri osien tai kaupunkien ja maaseudun asettamisesta vastakkain. Se lähtee siitä ajatuksesta, että kaikkia alueita ja kaikkia suomalaisia tarvitaan isänmaamme menestyksen turvaamiseksi.

Maaseutua ja ruuan puhtautta arvostavat

Humanismin paluu ja leppoistaminen ovat kaiken kaikkiaan vielä hyvin heikkoja signaaleja, joten

niiden ennakoiminen vaatii riskinottoa. Sen sijaan selkeästi jo tässä ajassa näkyvä arvostuksen muutos koskee ruuan alkuperää ja puhtautta.

Yhä useampi lisäaineisiin ja eineksiin kyllästynyt ihminen on valmis maksamaan tulevaisuudessa lähi- ja luomuruuasta. Tällä hetkellä ne jäävät vielä monelta hinnan vuoksi hyllyyn, vaikka mieli tekisi ostaa, mutta vuosi vuodelta useampi kuluttaja tulee arvottamaan ruokaostoksensa jonkun muun kuin hinnan perusteella, jos tähän vain on taloudellinen mahdollisuus. Osaltaan tämä ilmiö liittyy maaseudun yleiseen arvostukseen ihmisten mielissä. Myös monet kaupungeissa asuvat suomalaiset kokevat omaksi sielunmaisemakseen maaseudun ja haluavat viettää vapaa-aikaansa kaupunkia rauhanomaisemmassa ympäristössä.

Puhtaista raaka-aineista lähellä tuotettujen tuotteiden ostopäätöksiä ei kuitenkaan tule jättää yksinomaan kuluttajien harteille, vaan yhteiskunnan on ohjattava julkisia ruokapalveluita siten, että ne voivat panostaa ruuan laadukkuuteen. Yhteiskunnan tulee kulkea tieraivaajana ja kiinnittää aiempaa enemmän huomiota ruuan ravintoarvojen lisäksi raaka-aineiden laadukkuuteen ja ruuan maukkauuteen.

Ruuan ja bioenergian tuotannon lisäksi maaseudun arvostuksen nousu liittyy ihmisten haluun rentoutua kiireidensä keskellä, joka avaa monenlaiselle elämymatkailulle uusia ovia. Suomalaisen luonnon ainutlaatuisuus yhdistettynä Itärajan läheisyydessä sijaitsevaan ja vauhdilla kasvavaan metropolialueeseen on valttikortti suomalaisen maaseudun kehittämisessä.

Puhtaan ja lähellä tuotetun ruoan edellytyksiä ovat maatalouden kannattavuus ja maaseudun elinvoima. Niiistä on kaikissa tilanteissa pidettävä huolta.

Nykypäivän köyhän asia

Keskustan kannalta leppoistamiseen ja kohtuullisuuden tavoitteluun liittyy vahva paradoksi. Keskusta on nimittäin saanut moneen kertaan oppi-isiltään poliittisen testamentin: Älkää unohtako köyhän asiaa. Leppoisa elämänrytmi on nimittäin mahdollista vain niille, joiden elämän peruspilarit ovat kunnossa. Se, että tekisi lyhyempää työviikkoa ja lähtisi perjantain sijaan jo torstaina viettämään viikonloppua mökille, ei ole realistinen haave vaikkapa pitkäaikaistyöttömälle, jonka arkea sävyttää leipäjonojen karu todellisuus.

Keskustalle köyhyyskäsitte on aina ollut jossain määrin ongelmallista. Puolueessa on kyetty ymmärtämään ja haluttu perinteisesti tukea sellaisia köyhiä, jotka pyrkivät kovalla työllä ja ahkeruudella parantamaan asemaansa. Tähän ryhmään kuuluivat Maalaisliiton syntyhistorian aikoihin monet maaseudun tilattomat ja sen jälkeisinä vuosikymmeninä pienviljelijät. Keskustan on kuitenkin ollut vaikeaa päästä sinuiksi modernin köyhyyden kanssa, johon liittyy olennaisena osana pakotettu toimetttömyys.

Tämä vaikea suhde nykyköyhyyteen näkyy esimerkiksi suhtautumisessa perustuloon. Keskusta on aina ollut vahva perusturvapuolue. Perustulo on eri muodoissaan esiintynyt jo pitkään Keskustan tavoitteena, yleensä malliltaan negatiivisen tuloverona. Myös Lahden puoluekokouksessa 2010 hyväksytyssä Keskustan tavoiteohjelmassa liputetaan negatiivisen tuloveron puolesta. Tosipaikan tulien Keskustalla ei kuitenkaan ole koskaan ollut valmiutta viedä eteenpäin tätä tavoitettaan.

Keskustan pitää nyt uskaltaa hyväksyä myös nykyaikainen köyhyys ja murtaa nykyinen sosiaaliturvajärjestelmä, joka on viritetty erilaisia loukkuja täyteen. Työnteon on yksinkertaisesti näyttävä aina tilipussissa ilman, että täytyy pelätä järjestelmän vievän leijonanosan ahkeruudella hankituista tuloista. Ellei Keskustalla ole rohkeutta tarttua modernin köyhyyden ongelmaan, on todellisenä vaa-

rana yhteiskunnan kahtiajaon syveneminen menestyjiin ja häviäjiin.

Keskustan on myös toimittava voimallisesti sen eteen, että tavallisilla palkansaajilla olisi mahdollisuus asua riittävän väljästi kaikkialla Suomessa. Erityisesti pääkaupunkiseudulla asumisesta on tullut sietämättömän kallista, jonka seurauksena asumiseen kuluu kohtuuttoman suuri osuus perheiden tuloista.

Lähidemokratian puolustajat

Samaan aikaan, kun suomalaiset kunnat elävät keskellä historiansa suurinta myllerrystä, on lähidemokratian kannalta kuljettu valitettavia taka-askeleita. Päätöksenteko on siirtynyt joko yhä suurempiin peruskuntiin tai kuntien erilaisiin yhteenliittymiin. Peruskuntien koon kasvun seurauksena yhä suuremmilta asuinalueilta ei ole lainkaan edustajaa kunnallisessa päätöksenteossa. Toisaalta kuntien väliset hallinnolliset yhteistyöratkaisut ovat rajoittaneet kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa äänestysratkaisulla oman kotikuntansa asioihin.

Ihmisillä pitää olla mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa arkeaan koskettaviin päätöksiin. Lähidemokratian toimintaedellytyksiä tulee edistää monella tapaa. Kunnallista päätöksentekoa tulee eriyttää kahteen suuntaan. Isoa väestöpohjaa vaativat ratkaisut tulee toteuttaa maakuntatasolla. Vastaavasti kaupunginosa- ja kylätasolle tulee antaa mahdollisuus päättää pienistä arkisista asioista.

Omatoimisuudesta yhteiskunnan voimavara

Omatoimisuuden ja yrittäjähenkisyyden korostaminen tulee ottaa yhteiskuntapolitiikan johtotädeksi. Vuosien 2010 ja 2011 runsasluminen talvet olivat oivallinen osoituksia siitä millaiseen tilaan yhteiskunta on ajautunut, kun kaikenlainen omatoimisuus on pyritty hillitsemään. Kaupungeissa asuville suomalaisille ei yksinkertaisesti tule mieleenkään tarttua itse lumilapioon kaaoksen keskellä, koska on totuttu siihen, että yhteiskunta hoitaa asiat. Maahanmuuttajanuoria sen sijaan saattoi tavata lumilapioit kädessään putsaamassa parkkipaikkaa, koska heille ei ollut kukaan kertonut, ettei Suomessa ole tapana hoitaa tällaisia asioita itse.

Yhteiskunnassa on käytävä kaikilla tasoilla kriittinen ja analyttinen tarkastelu sellaisten rakenteiden löytämiseksi, jotka estävät ja lannistavat ihmisten omaehtoista toimintaa. Esimerkiksi suurten ikäluokkien ikääntymisen seurauksena hoivapalveluiden kysyntä tulee kasvamaan huimasti. On välttämätöntä ensinnäkin auttaa ihmisiä selviytymään erilaisten kevyiden tukipalveluiden avulla mahdollisimman pitkään. Näin voimme myös toteuttaa monen vanhuksen haaveen kotona asumisesta. Tukipalveluiden ohella tarvitaan kuitenkin yhä enenevässä määrin ihmisiä, jotka ovat valmiita kantamaan hoivavastuuta ikääntyvistä lähimmäisistään. Omaishoidosta tulee tehdä kaikin puolin yhteiskunnallisesti arvostettua.

Samaan aikaan kaikilla koulutustasoilla on satsattava yrittäjähenkiseen elämäntapaan kasvatamiseen. Kaikista nuoristamme ei luonnollisestikaan voi eikä tarvitse tulla yrittäjiä. Aktiivisuudesta, ryhmätyökyvykkyydestä ja omatoimisuudesta on kuitenkin yhä enemmän etua kaikessa työelämässä, vaikkei varsinaiseksi yrittäjäksi milloinkaan päätyisikään. Suomalaista yhteiskuntaa tulee myös muuttaa siihen suuntaan, että uusille pienille kasvuyrityksille tarjotaan mahdollisuuksia kokeilla siipien kantavuutta ilman pelkoa epäonnistumisen tuhoisista seuraamuksista. Luovan merkitystalouden aikakaudella yrittäjillä tulee olla mahdollisuus turvalliseen riskinottoon. Vain näin voimme löytää riittävästi uusia pieniä puroja, joista yhdessä kasvaa yhteiskuntamme pystyssä pitävä virta.

20 *Kansallisesti kansainväliset suomalaiset*

Suomalaiset rakastavat sitä, että pääsevät ilmaisemaan kansallistuntoaan rauhanomaisesti urheilun kautta. Jääkiekkomaajoukkueen menestyksen synnyttämä huuma on tästä oivallinen esimerkki. Tällainen tervehenkinen kansallismielisyys on mitä suurimmassa määrin arvostettavaa. Modernin monikulttuurisen yhteiskunnan elinehto on, että tunnemme ja olemme sinut oman kulttuurisen taustamme kanssa.

Terve ylpeys ja itsetunto ei kuitenkaan tarkoita, että pitäisimme itseämme muita parempiarvoisina tai ettemmekö haluaisi sopeuttaa Suomeen ja suomalaisiin uusia tulokkaita. Toisaalta samalla tavalla kuin Suomessa jo sukupolvien ajan asuneille suomalaisille on tärkeää oman historian ja kulttuurin tunteminen, on se sitä myös tänne muuttaneille.

Oman kulttuurin arvostaminen ei tietenkään tarkoita sitä, että pitäisi pysyttäytyä tiukasti vain omassa perinteissä. Vuoropuhelun ja kanssakäymisen aikana voimme oppia toinen toisiltamme. Eri kulttuurien välisen vuoropuhelun ja kaupankäynnin avulla ajatukset ja tuotteet ovat aikojen saatossa levinneet maailman kolkasta toiseen.

Maaseudulla ei ole ollut tapana laittaa säppiin ovea vieraiden nenän edestä, vaan on reilusti kysely, että millä asioilla vieras liikkuu. Tämän päivän suomalaisnuoret käyvät samanlaista uteliasta vuoropuhelua tuntemattomien kanssa. Kotikylän sijaan he vain liikkuvat nyt sujuvasti maailmalla tai tietoverkoissa.

Eristäytyminen ei ole ollut mikään ratkaisu muualla kuin Aleksis Kiven Seitsemässä veljeksessä ja siinäkin veljekset tulivat ajanoloon takaisin ihmisten ilmoille. Eristäytyminen ei ole hyväksi sen paremmin vanhoille kuin uusillekaan suomalaisille.

Uussuomalaisten kotouttamisen helpottamiseksi Suomeen tulee rakentaa toimintamalli, jossa jokainen tänne saapuva asukas, saa itselleen tukihenkilön tai ystäväperheen tavallisista vapaaehtoisista suomalaisista. Heidän tehtävänä on tutustuttaa uusi tulokas suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan kertomalla ja opastamalla sellaisen hiljaisen tietämyksen äärelle, joita ei voi oppaita lukemalla ymmärtää.

Samalla suomalaiset voivat poimia sopivia vaikutteita maahanmuuttajien kulttuurista ja soveltaa niitä omaan elämäänsä. Esimerkiksi ripaus siitä perheen arvostuksesta ja yhteisöllisyydestä, joita monilla maahanmuuttajilla on, ei varmasti olisi pahitteeksi muillekaan suomalaisille. Ruokakulttuurissa olemmekin jo Suomessa avautuneet. Pitsasta ja kebabista on tullut karjalanpaistin rinnalle uutta kansallisruokaamme.

Ensimmäinen Euroopan unioniin syntynyt suomalaisnuorten sukupolvi on saanut peruskoulunsa päätökseen. Ilman kasvukipuja ei ole myöskään sujunut suomalaisten taival unionissa. Keskeinen ongelma on ollut siinä, ettei unionin hyödyistä ja haitoista ole voinut käydä kriittistä keskustelua, vaan se on pyritty tukahduttamaan.

Toisaalta suomalaisia puolueita ja mediaa on kiinnostanut turhan vähän se mitä EU:ssa valmistellaan. Monet unionissa hyväksytyt asiat ovatkin aiheuttaneet epätietoisuutta suomalaisissa, kun ei ole oikein tiedetty, että miksi arkitolkun mukaan epäilyttäviltä tuntuvat asiat ovat menneet eteenpäin. Jatkossa on ymmärrettävä, että EU on osa suomalaisen politiikan pääkenttää, jota on seurattava herkeämättä ja suurella mielenkiinnolla.

Keskustan pitää olla aiempaa näkyvämminkin paikka, jossa moniääninen keskustelu Euroopan tulevaisuudesta on sallittua ja siihen myös kannustetaan. On selvää, että päätösten jälkeen pitää noudattaa yhtenäistä linjaa, mutta valmisteluvaiheessa tulee olla lupa kysyä tyhmiä kysymyksiä ja niihin pitää saada järjellisiä vastauksia. EU:n päätöksenteko tulee tuoda arjen tasolle. Asioiden näennäinen vaikeus ei saa olla este sille, etteikö niiden vaikutusta voisi esittää yksinkertaisesti.

Ulkopolitiikassa Suomen roolia tulee kehittää jokaiseen ilmansuuntaan aktiivisten kumppanuuksien suuntaan. Riitelemään ja sotimaan meistä ei ole, emmekä oikein halua toimia maailmanpoliiseina, vaan perustamme toimintamme rauhanomaiseen yhteistyöhön, jossa kaikki osapuolet voittavat pidemmällä aikavälillä. Tätä pragmaattista suhtautumistamme voimme aktiivisesti tarjota myös maailman kipupisteiden ratkomiseen.

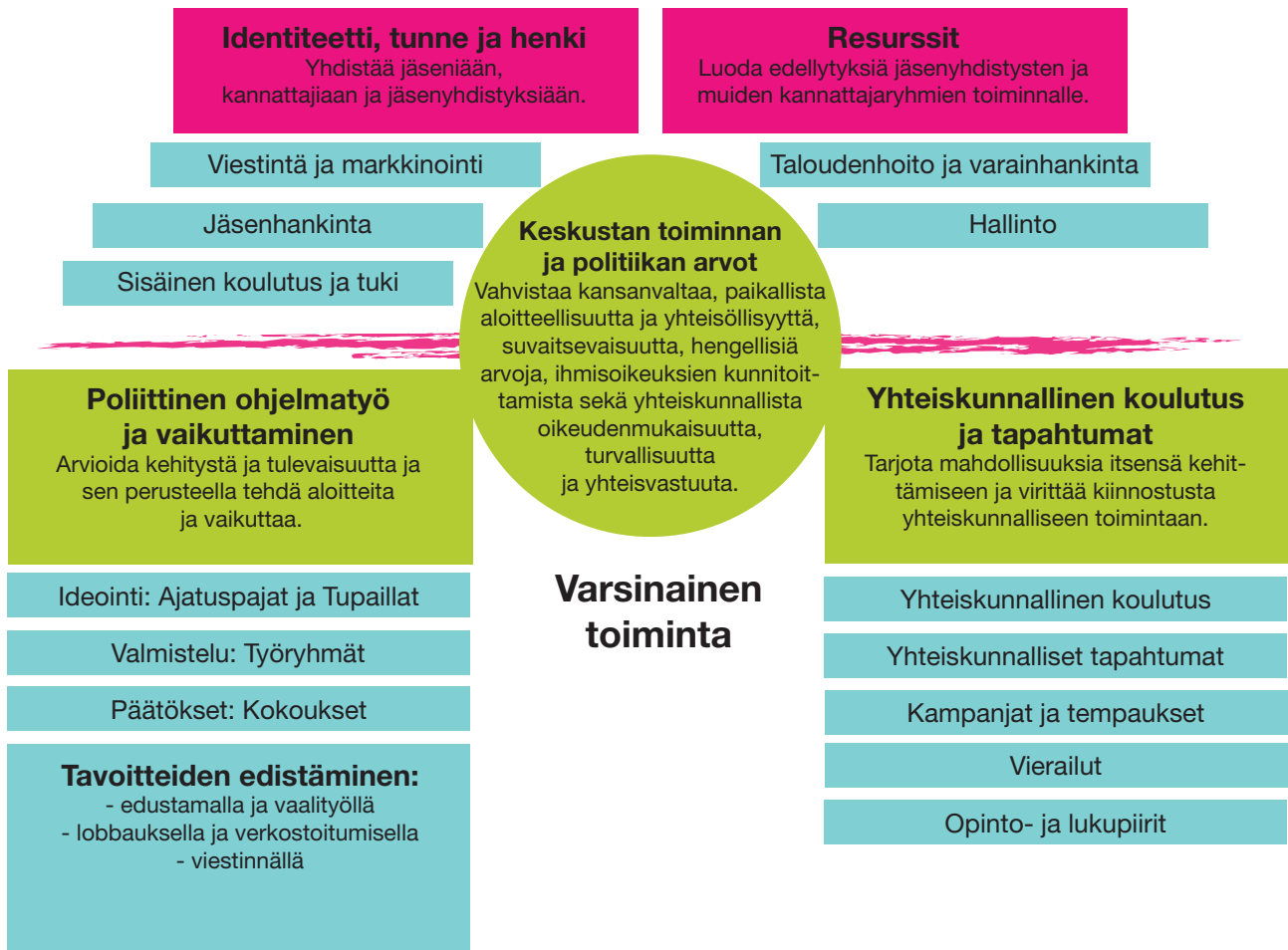
4. Toimiva ja elinvoimainen Keskusta

Jokaisen järjestön perusta on toimiva ja elinvoimainen organisaatio. Järjestön varsinainen toiminta erottaa sen muista järjestöistä. Varsinaisen toiminnan lisäksi jokaisella järjestöllä on tukitoimintaa, jonka tarkoituksena on hankkia resurssit ja puitteet varsinaiselle toiminnalle.

Keskustan varsinaisen toiminnan tarkoitus ja peruspilarit tulevat sääntöjemme tarkoituspöytäkirjasta, joka on varsin ajankohtaisesti määritelty. Sääntöjen mukaan Keskustalla on viisi tarkoitusta:

1. yhdistää jäseniään, kannattajiaan ja jäsenyhdistyksiään, jotka haluavat yhdessä edistää oman asuinalueen, kotiseudun, maakunnan, Suomen ja kansainvälistä kehitystä Keskustan periaatteiden mukaisesti,
2. arvioida yhteiskunnan kehitystä ja tulevaisuutta sekä sen perusteella tehdä aloitteita ja vaikuttaa paikallisella, maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla elinolojen parantamiseksi,
3. tarjota jäsenille, luottamushenkilöille ja muille yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen sekä virittää kiinnostusta yhteiskunnalliseen toimintaan,
4. luoda edellytyksiä jäsenyhdistysten ja muiden kannattajaryhmien toiminnalle,
5. vahvistaa kansanvaltaa, paikallista aloitteellisuutta ja yhteisöllisyyttä, suvaitsevaisuutta, hengellisiä arvoja, ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta, turvallisuutta ja yhteisvastuuta.

Tukitoiminta

Kuvio 2

Kuviossa 2 käydään läpi sääntöjen mukaista toimintaa ja esitellään, että millaisilla erilaisilla tavoilla kutakin toiminnan osa-alueita voisi esimerkiksi toteuttaa.

4.1 Toimivan ja elinvoimaisen Keskustan askelmerkit

Lisää toimintaa

- Kehitetään uusia varsinaisen toiminnan muotoja ja parannetaan vanhoja.
- Luodaan toimintamuodoista selkeitä ja tunnettuja konsepteja, joille on määriteltynä rakenne, ohjeistus, koulutus ja tuki.

Kuullaan jäseniä ja kansalaisia Ajatuspajoissa

- Järjestetään 50 ajatuspajaa vuoden 2011 aikana.

- Ajatuspaja on tilaisuus, joka järjestetään julkisessa paikassa korkeintaan kahden tunnin mittaisena. Sinne on kutsuttuna paikalliset puolueen järjestötoimijat ja luottamushenkilöt ja sitä on markkinoitu laajasti kuntalaisille. Ajatuspaja sisältää ennalta määritetyn teeman ja lyhyen alustuksen aiheeseen. Alustuksen jälkeen käydään vapaata keskustelua, jonka ajatukset kirjataan kaikkien nähden ylös. Tämä tuotos toimitetaan eteenpäin Keskustan työryhmien käsiteltäväksi.
- Integroidaan kunnan- ja kaupunginvaltuutetut entistä tiiviimmäksi osaksi Keskustan toimintaa.

Tupaillat takaisin poliittisen keskustelun paikaksi

- Tehdään tupailta-paketti jäsenistölle, jonka pohjalta kuka tahansa voi järjestää sen.
- Tupaillassa keskustellaan ennalta määritellystä aiheesta lyhyen alustuksen pohjalta ja syntyneet ajatukset kirjataan ylös. Tämä tuotos toimitetaan eteenpäin Keskustan työryhmien käsiteltäväksi. Tupaillan järjestäjä vastaa paikasta ja kutsuttavista henkilöistä.

Suomen parasta yhteiskunnallista koulutusta

- Käynnistetään MSL:n kanssa Vaikuttaja 2000 ja Vaikuta.nyt – tyylinen koulutuskokonaisuus kuntavaaleja 2012 silmällä pitäen.
- Toteutetaan Poliitiikan Akatemia ja Tasa-arvon Akatemia yhdessä sisarjärjestöjen kanssa.
- Toteutetaan erityisesti retoriikkaa ja vuorovaikutusta kehittävää koulutusta.

Innostavia kampanjoita vuosittain

- Järjestetään kerran vuodessa kampanja, johonkin poliittiseen tavoitteeseen liittyen (vrt. Keskustanuorten ”Bensa loppuu ketju ei” – kampanja).

Keskustalaiset opintopiirit omaehtoiseen sivistämiseen

- Luodaan malli, ohjeistus, tuki ja valmiita sisältöjä erilaisten opinto- ja lukupiirien järjestämiseksi.

Keskustan vierailukäynneillä oppii uutta

- Tuetaan Keskustan toimijoita järjestämään erilaisia vierailumatkoja lähelle ja kauemmas Suomeen.

Jäsenyys tai mukana olo helpoksi

- Tehdään jäseneksi liittymisestä helppoa, mutta sallitaan myös toimijat, jotka eivät halua liittyä jäseneksi.
- Soitetaan liittyneelle jäsenelle saman tien ja lähetetään postitse ”Tervetuloa Keskustaan” – paketti.
- Ohjataan liittyvä henkilö paikallisyhdistyksen jäseneksi postinumeron tai hänen kanssaan käy-

dyn keskustelun perusteella. Hän voi sitten myöhemmin halutessaan muuttaa yhdistystään.

- Lähetetään neljä kertaa vuodessa jäsenille koottu sähköpostikirje.
- Selvitetään mahdollisuus valtakunnallisten ja teemakohtaisten yhdistysten perustamiseksi tai suorasta henkilöjäsenyydestä puolueeseen.
- Samalla kun kierretään keräämässä jäsenmaksuja, kysellään myös jäsenen mielipiteet Keskustan toiminnasta ja politiikasta kyselylomakkeella.
- Luodaan malli mentorointitoiminnalle, jossa kokeneet paikallistason vaikuttajat opastavat uusia tulevaisuudentekijöitä poliittiseen toimintaan.

Haasteita vapaaehtoisille

- Työntekijöiden tehtävänä on tukea paikallinen aktiivisuus alkuun siten että toimintamuotojen järjestämisvastuu siirtyy pikkuhiljaa työntekijöiltä vapaaehtoisille.
- Luodaan selkeät ja rajalliset pestit eli tehtävänkuvat.
- Annetaan näille pesteille tunnustettu asema järjestössä.
- Tarjotaan tuki vapaaehtoisuudelle: rekrytointi, koulutus, ohjeet, materiaalit ja neuvonta.

Hyvinvoivat työntekijät

- Kartoitetaan työntekijöiden työhyvinvointia ja vastataan havaittuihin tarpeisiin hyvällä henkilöstöpolitiikalla.
- Tehdään henkilöstön osaamiskartoitus ja luodaan yhdessä heidän kanssaan pitkän aikavälin koulutusohjelma.

Hyvä hallinto

- Tarkastetaan hallinnon ja talouden ohjeistukset ja päivitetään ne tarvittaessa. Pidetään yllä hyvää hallinnointitapaa.

Rekisterit ajan tasalle

- Saatetaan Keskustan jäsenrekisterin ja muiden rekisterien päivitys loppuun vuoden loppuun mennessä. Tavoitteeksi asetetaan, että jäseniltä olisi olemassa ajantasaisten osoitetietojen lisäksi saatavavilla myös puhelinnumerot ja sähköpostiosoitteet.
- Jatkossa jäsenrekisteriä täydennetään myös kattamaan jäsenten kiinnostusten kohteita. Tällöin esimerkiksi teemoittain kohdennettu viestintä helpottuu, kun sen jakeluun saadaan mukaan kaikki aihepiiristä kiinnostuneet henkilöt.

Velaton, vakavarainen talous

- Laitetaan puolueen talous kuntoon tehostamalla varainhankintaa ja toimimalla pitkälti pelkällä tulorahoituksella – kartetaan velkaa.
- Haastetaan kaikki toimiin Keskustan saamiseksi parissa vuodessa velattomaksi. Se vaatii jokaiselta jäseneltä keskimäärin 10 euron satsauksen.
- Haastetaan yritykset ja yrittäjät mukaan talkoisiin jäsenten ohella.
- Hankitaan kuukausilahjoittajia, jotka ovat valmiita antamaan säännöllisesti muutaman euron kuukaudessa.
- Toteutetaan uudenlaisia varainhankintakampanjoita ja tehostetaan vanhoja.
- Selvitetään mahdollisuus tehostaa yhteistyöllä puolueen ja sisarjärjestöjen taloushallintoa sekä valtakunnan tasolla että piireissä.

4.2. Keskustaperheessä on voimaa

Keskustan voima on paitsi elinvoimaisessa ja toimivassa puoluekentässä myös sisar- ja läheisjärjestöissä. Sisarjärjestöt – Keskustanaiset, -nuoret ja -opiskelijat – pitää nähdä puolueen kumppaneina, joilla jokaisella on omat vahvuutensa ja panoksena annettavana keskustalaiselle liikkeelle. Yksi Keskustan menestyksen avaimista on puolueen ja sen sisarjärjestöjen tasavertainen vuorovaikutus, jossa jokainen järjestö kuitenkin säilyttää itsenäisen toimintakenttensä ja päätöksenteonsa.

Keskustanaiset tuovat Keskustan toimintaan vahvan sukupuolten välisen tasa-arvon, perheiden ja työelämän näkökulman. Suomen suurimpana poliittisena nuorisjärjestönä Keskustanuoret toimii vahvana kasvattajana aktiiviseen kansalaisuuteen. Keskustaopiskelijat rekrytoivat toimintaansa puolueelle haasteellisissa suurissa kaupungeissa eri alojen korkeakouluopiskelijoita, joiden asiantuntemuksesta ja osaamisesta koko keskustayhteisö hyötyy. Myös muilla yhteistyökumppaneilla kuin varsinaisilla sisarjärjestöillä – esimerkiksi Vesaisilla ja Maaseudun Sivistysliitolla – on suuri merkitys Keskustan toiminnan kehittämiseksi.

Tekeviä käsiä, aatteelle sykkiviä sydämiä ja itseänsä kehittäviä ajattelijoita löytyy jokaisesta Keskustaperheen jäsenestä. Sisarjärjestöillä on usein puoluetta enemmän rohkeutta sanoa ja nähdä asiat uudella tavalla ja uudelta näkökulmasta. Tämä näkyy monesti rohkeina avauksina myös käytännön poliittisessa ja järjestöllisessä toiminnassa.

Keskustan toimijoiden pitää kokoontua entistä useammin saman pöydän ääreen puhumaan politiikkaa ja rakentamaan tulevaisuutta. Tärkeintä on ottaa sisarjärjestöt kaikilla toiminnan tasoilla mukaan jo toiminnan suunnitteluvaiheessa. Tällöin kaikille järjestöille annetaan mahdollisuus pohdita asioiden merkitystä itselle ja koko puolueelle sekä tuoda mukaan oma panoksensa.

Pyörää tai edes toimivaa vaalityötä ei aina tarvitse keksiä uudelleen. Hyvä tapa löytää yhteinen raide järjestötyössä on hyödyntää tässä työkirjassa esitetyt kehittämisideat ja toimintatavat keskustaperheen kesken, yhdessä ja erikseen.

Yksi yhteinen keskustajärjestöjen kehityskohde on uuden toimijan tai jäsenen asema toiminnan nivelvaiheissa: miten löydetään Keskustasta kiinnostuneelle juuri hänelle sopiva toiminnan muoto ja keskustayhteisö/yhdistys? Miten saadaan keskustanuorten tai –opiskelijoiden toiminnasta ”ylikäisenä” lähtevä jäsen integroitua mielekkäästi puolueen tai keskustanaisten toimintaan?

Aivan käytännön perustoiminnassakin voidaan löytää yhteisiä hyötyjä: malleja jäsenhankintaan, yhteistyötä koulutustoiminnassa, suunnitteluapua ja käytännön talkootyötä toisten järjestöjen isoissa tapahtumissa, yhteisiä tapahtumakalentereita, tilaisuuksia ja tempauksia sekä sisäisen tiedonkulun parantamista. Synergiahyödyt hankinnoissa tulevat entistä tärkeämmiksi tiukkenevan talouden oloissa: kannattaisiko järjestöjen pohtia esimerkiksi yhteisten videoneuvottelulaitteiden hankintaa kokouskulujen pienentämiseksi.

Tärkeää on oppia toisten järjestöjen kokemuksista ja jakaa hyviä toimintamalleja. Yhtä tärkeää on auttaa muita järjestöjä niiden haasteissa; esimerkiksi tukea keskustaopiskelijoita heidän etsies- sään ehdokkaita korkeakoulujen edustajistovaaleihin.

4.3. Verkot maailmalle

Keskusta on suomalainen ja kansainvälinen, laajasti verkottunut puolue, jolla on vastuullinen, pitkä linja Suomen suhteista maailmalle.

Keskustan kansainvälisen toiminnan viitekehyksiä ovat eurooppalainen puolueyhmittymä ELDR sekä maailmanlaajuisesti Liberaali Internationaali. Lisäksi Keskustalla on toimivat suhteet erityises- ti pohjoismaisiin ja eurooppalaisiin veljespuolueisiin.

Keskustan kansainvälisen toiminnan tavoitteena on vahvistaa Keskustan asemaa eurooppalaises- sa ja kansainvälisessä puoluekentässä. Kansainvälisen vuoropuhelun ja benchmarkkauksen kei- noin voidaan tukea Keskustan poliittista tavoiteasetantaa ja puolueen uudistustyötä.

Keskustalla on pitkä perinne vastuullisena ulko- ja kansainvälisen politiikan toimijana. Viime vuosi- na aktiivisuutemme tällä politiikan alueella on ollut vähäistä. Keskustan on otettava aloite käsiinsä ja tuotettava uusia avauksia ulko-, turvallisuus-, kansainvälisestä ja EU-politiikasta suomalaiseen keskusteluun.

Vaikuttava kansainvälinen toiminta edesauttaa myös eri tasojen keskustalaisten toimijoiden kan- sainvälisten yhteyksien rakentumista ja lisää kiinnostusta kansainväliseen politiikkaan Keskustan sisällä.

Nykyistä enemmän on synnyttävä mahdollisuuksia vuoropuheluun kehittyvien ja kolmansien maiden poliittisten puolueiden kanssa.

5. Hyvä maine

- vuorovaikutuksellinen viestintä

Useissa kyselyissä ja vaalituloksessa korostuu Keskustan maineen merkitys. Järjestön maine koostuu todellisista toimintatavoista ja viestinnästä. Maine, brändi tai imago ei ole sitä mitä järjestö sen sanoo olevan, vaan sitä mitä kansalaiset ajattelevat sen olevan. Alla listattuna toimenpiteitä maineen ja viestinnän kehittämiseen. Viestintä tukee Keskustan strategian ja sen tavoitteiden toteuttamista.

5.1 Hyvän maineen ja vuorovaikutuksellisen viestinnän askelmerkit

Hyvä maine

- Määritellään haluttu maine (imago, arvot, toimintatavat ja poliittinen viesti) yhdessä puolueen yhdistysten, valtuustoryhmien ja eduskuntaryhmän kanssa.

Yhteiset pelisäännöt

- Luodaan yhteiset pelisäännöt toimintatavoiksi ja viestinnäksi maineen ylläpitämiseksi.

Viesti kulkemaan kaikkiin suuntiin

- Kehitetään viestintää seuraavien näkökulmien kannalta: 1) viestin poliittinen sisältö, 2) viestinnän kaksisuuntaisuus ja vuorovaikutteisuus, 3) viestin välityksen keinot ja tavat sekä 4) viestinnän käytännöllis-tekniset valmiudet.

Näytään siellä missä ihmiset ovat

- Käydään läpi kaikki ne tilaisuudet ja tapahtumat ympäri Suomea, jossa Keskustan tulisi näkyä.
- Toteutetaan ympäri vuoden ja joka puolella Suomea yksittäisiä tempauksia poliittisiin tavoitteisiin liittyen. Haetaan niille laaja näkyvyys valtakunnallisesti ja paikallisesti.

5.2 Keskusta ja sosiaalinen media: Ajatuksia digitaalisen jalanjäljen kasvattamiseen

Mikä on sosiaalisen median merkitys tämän päivän ja huomisen politikassa?

Sosiaalinen media korostaa rooliaan arkiviestinnän välineenä. Nopea ja ajankohtainen tiedotus ja viestintä lisääntyvät ja ilman sitä ei yksikään puolue tule toimeen. Ne, joista keskustellaan netissä, määrittelevät agendan. Ne, jotka määrittelevät agendan, voittavat puolestaan vaalit.

Avoimuus lisääntyy. Pitkiä neuvotteluja avataan verkkoon kaiken kansan nähtäville jopa näyttämällä suoria lähetyksiä kokouksista. Päätösten taustoja avataan avoimeksi verkkoon ja viralliset asiakirjat ovat löydettävissä verkosta. Tähän suuntaan myös puolueiden tulisi mennä.

Sosiaalinen media tulee olemaan vaikuttamisen kanavana merkittävä tulevaisuudessa. Tiedonkulkeminen ja -välittyminen on nopeaa ja ajankohtaista. Kun puolueet jakavat runsaasti asiapitoista tietoa asioistaan, linjoistaan, päätöksistään ja arvoistaan, myös ihmiset tulevat näistä paremmin tietoisiksi.

Sosiaalisesta mediasta tulee uudenlaisen poliittisen toiminnan kanava, kun puolueet voivat kysyä avoimesti äänestäjiltä näiden mielipiteitä sekä osoittaa, että mielipiteillä on myös merkitystä päätöksenteossa sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla. Ihmisillä on enemmän mahdollisuuksia osallistua politiikan tekemiseen erilaisten välineiden ja verkkomenetelmien avulla.

Kuuntelu lisääntyy ja ihmisten mielipiteet vaikuttavat tulevaisuudessa entistä enemmän. Verkon nopea toimintamuoto ja tiedonvälittymisen sekä -jakamisen vauhti vaikuttavat siihen, että puolueiden on kuunneltava enemmän äänestäjiään ja pidettävä verkkoyhteisöistään huolta, jotta ne säilyvät puoleiden sanansaattajina.

Kaksisuuntainen aito viestintä puolueiden ja äänestäjien välillä lisääntyy. Sosiaalisen median kanavat eivät ole enää vain yksisuuntaisen tiedottamisen lisäkanava, vaan palveluita rakennetaan yhä enemmän osallistaviksi ja ihmisille annetaan mahdollisuus osallistua aidosti. Puolueetkin pyrkivät toimimaan aidosti yhteisöidensä kanssa reagoimalla kommentteihin, kysymyksiin ja osallistumalla ihmisten keskustelunavauksiin. Puolueet järjestävät chateja poliitikkojen ja ihmisten välille tai vievät mahdollisuuden jopa pidemmälle hyödyntämällä livelähetyksiä. Kanavat ovat avoimia, jonne kaikki voivat kirjoittaa ja puolueet haluavat luoda todellisen kuvan siitä, että nämä haluavat ihmisten kertovan mielipiteitään päivän polttavissa asioissa

Konkreettisia toimenpide-ehdotuksia Keskustalle

Puoluetoimisto

- Päivittää aktiivisesti ainakin Facebookia, Twitteriä, YouTubea, Flickriä, Deliciousta sekä tarkistaa säännöllisin väliajoin Wikipedia-artikkelin tilanteen. Päivittäminen ja aktiivinen toiminta näillä kanavilla päivittäin on elinehto toimivalle ja uskottavalle sosiaalisen median läsnäololle.
- Reagoi nopeasti asioihin, joita palveluihin kirjoitetaan, vastaa kysymyksiin, korjaa väärää tietoa ja perustelee keskustalaista näkökulmaa vähintään päivän sisällä niiden saapumisesta. Näin luodaan mielikuva, että Keskusta on aktiivisesti läsnä ja haluaa keskustella ihmisten kanssa, jotka Keskustasta kirjoittavat. Viikon vanhoihin kommentteihin on turha enää vastata.
- Jakaa eteenpäin myös sisärjestöjen ja muiden keskustatoimijoiden linkkejä sekä informaatiota (ja vastavuoroisesti toisinpäin). Kun kaikki keskustatoimijat jakavat mahdollisimman paljon eteenpäin omaa ja toistensa välittämää tietoa, kasvaa se kuuluisa digitaalinen jalanjälki Keskustaa käsittelevien asioiden ympärillä.
- Keskustelee asioista sosiaalisen median kanavillaan, pyrkii avaamaan keskusteluja päivän polttavista aiheista, kysyy ihmisten mielipiteitä ja osallistuu keskusteluun.
- Pysyy kehityksen mukana päivittämällä käytössään olevia kanavia niiden uudistuessa ja hyödyntäen niiden monimuotoisuutta (esim. FB-ryhmächatit tai avoimen tiedostojen muokkaamiseen mahdollistavat Google Docsit visiointi ja suunnittelutyössä).

- Seuraa aktiivisesti, mitä kilpailijat tekevät ja millaiset verkkotoimenpiteet osoittautuvat tehokkain käytännössä.
- Suunnittelee jatkuvasti tulevia sosiaalisen median toimiaan ja harkitsee ennen kuin avaa uusia palveluja käyttöönsä. Merkitystä on sillä, kuinka hyvin hallitsee ja käyttää jo käytössä olevia kanaviaan, ei sillä, montako kanavaa on käytössä.
- Kouluttaa puoluetoimiston henkilöstön kokonaisuudessaan sosiaalisen median käyttöön. Sosiaalisen median käyttöä voidaan harjoitella esimerkiksi pitämällä henkilöstöpalavereita verkossa tai suunnittelemalla eri tapahtumia sosiaalisen median palveluiden suljetuissa tiloissa. Henkilöstön kanssa käydään läpi jo tehty sosiaalisen median ohjeistus ja pohditaan, pitääkö sitä päivittää ja jos, niin miltä osin.
- Tehdään työnjako sosiaalisen median toimien alle asettuvista tehtävistä ja noudatetaan sitä.
- Seurataan sosiaalisen median käytön tuloksia eri seurantavälineillä aktiivisesti ja reagoidaan saatuihin tuloksiin. Kun havaitaan, että joku tehty tapa toimia ei pelitä, kokeillaan toista, mutta harkitusti. Nettikeskustelujen seurannan on toimittava, jotta voidaan analysoida aloitteiden vastaanottoa ja kärkinimien julkisuuskuva sekä pystytään puuttumaan keskusteluihin niiden ollessa käynnissä.
- Puoluesihteri ja puheenjohtajisto jatkavat Facebookiensa päivitystä, tehostavat tviittaamistaan ja lisäävät blogikirjoitustensa määrää. Omaa tekstiä koskeviin reaktioihin on myös vastattava.
- Puoluetoimisto kerää aktiivisten keskustalaisten bloggaajien listan ja jakaa aktiivisesti näiden blogikirjoitusten linkkejä käytössä olevilla sosiaalisen median kanavilla.
- Bloggareista kerätään aktiivisesti yhteistyössä toimiva verkosto, joka voi tuottaa pyynnöstä omiin blogeihinsa esimerkiksi teemablogeja jostakin ajankohtaisesta aiheesta, jopa nopealla varoitussajalla.
- Bloggariverkosto jakaa myös toistensa blogeja eteenpäin, kommentoi niitä, linkittää blogejaan ristiin ja luo näin aktiivisesti toimivan keskustalaisen politiikkablogiverkoston, jolle voi myös järjestää puoluetoimiston taholta kerran vuodessa bloggaritapaamisia heitä kiittääkseen.

Piirit ja muut toimijat

- Koko Keskustan henkilöstö koulutetaan käyttämään puolueen tärkeimmiksi valitsemissa sosiaalisen median palveluita.
- Kunnallisvaaleja varten suunnitellaan, miten koko Suomessa käytetään yhtenäisesti sosiaalista mediaa vaaleja ajatellen järjestötasolla ja vaalitoiminnasta vastaavat koulutetaan käyttämään valittuja välineitä oikein ja tehokkaasti. Käyttöä voidaan jopa edellyttää, mutta se vaatii hyvän ja toimivan suunnitelman, jota KAIKKI tahot noudattavat puoluetoimistoa myöten.
- Tehdään kaikki keskustalaiset toimijatasot kattava sosiaalisen median käytön strategia, jonka jalkauttaminen aloitetaan osissa; tavoitteena luoda järjestö, joka käyttää sosiaalista mediaa ja sen eri palveluita sekä sisäiseen viestintään ja suunnittelutyöhön että ulkoiseen viestintään yhtenäisesti. Kun pieni paikallisyhdistys välittää eteenpäin yhtenäisellä tavalla Keskustan ajankoh- taista viestiä samaan aikaan, kun puolueen puheenjohtaja kirjoittaa siitä blogiinsa ja lehdistö saa asiasta tiedotteen, voidaan olla varmoja, että tieto välittyy tehokkaasti eteenpäin.
- Tiedonvälityksen suunnittelu tulee miettiä hyvin tarkaksi ja pysyväksi prosessiksi.

- Ehdokkaiden sosiaalisen median käytön koulutusta tehostetaan kuntavaaleihin siten, että puolue tarjoaa näille puolivalmista somekampanjastrategiaa, johon he voivat lisätä oman kampanjansa. Yllä kuvatut poliittisen tiedonvälityksen menetelmät koskevat myös ehdokkaita ja siihen tulee panostaa voimakkaasti.

Koulutusta järjestetään vähintään seuraaville tahoille:

- puoluetöimiston henkilöstö
- keskustajärjestöjen muu henkilöstö
- ehdokkaat
- kunnallisvaalien verkkoviestinnästä vastaava henkilöstö
- tavalliset jäsenet

Alustava suunnitelma sille missä järjestyksessä keskusta tehostaa toimintaansa sosiaalisessa mediassa:

- Taustakartoitus: missä ollaan, mikä toimii, missä meistä puhutaan ja mitä?
- Henkilöstö ja some: mitä saamme puhua, missä ja miten? Pitääkö ohjeistusta päivittää?
- Sosiaalisen median strategia: tarkka suunnitelma konkreettisine toimenpiteinen ja toimintamenetelmineen, joka sisältää myös tehokkaan viestin kulkemisen suunnitelman somessa kaikilla tahoilla. Miten yhtä nappia painamalla koko keskustakenttä välittää keskustan asiaa eteenpäin sosiaalisessa mediassa ja keskustelelee asioista verkossa tämän jälkeen tehokkaasti?
- Valitaan käytettävät kanavat, myös vanhoja jo käytössä olleita kanavia voi jättää pois.
- Koulutetaan tehokkaasti kaikki tahot.
- Valitaan some-toiminnasta vastaava sosiaalisen median työryhmä, joka vastaa siitä, että homma toimii ja etenee suunnitelmien mukaan (huom! joukko voi koostua myös muiden kuin puoluetöimiston edustajien ihmisistä, esim. sisarjärjestöistä).
- Seurataan aktiivisesti, mitä toiminnalla saavutetaan ja miten sitä pitää kehittää.

5.3 Suomenmaan rooli

Tärkeä arvioitava ulottuvuus ovat viestintävälineet ja viestinnän muutos. Siinäkin ajattelun perspektiivi on koko 2010-luku. Koko ajan on pidettävä mielessä Keskustan toiminnalliset arvot, koska ne ohjaavat työtä. Olennaista on politiikan puhuminen, sitä kansa haluaa. Puhumiseen kuuluu keskustelu, ja keskustelussa on tärkeää kuunnella. Puhutaan siis vuorovaikutuksesta, ei vain tiedonvälityksestä.

Avainsana on kohtaaminen, jota tapahtuu perinteisesti yhteisissä tilaisuuksissa ja nykyaikaisesti verkossa. Tässäkin on karkeasti jakaen kaksi tavoitetta: sainpa sanoa ja voin vaikuttaa. Kummasakin tilanteessa on kyse Keskustan muokkaamilla ehdoilla tapahtuvasta viestinnästä.

Keskustan omissa käsissä oleva viestintä on hahmotettava erillään muusta viestinnästä, koska puolue saa sen viestin liikkeelle haluamallaan tavalla pystyen määrittelemään sisältöä ja kohdetta. Tämänkaltaisia keskustalaisia viestinnän kanavia on 2010-luvulla enää vain erittäin vähän. Viimeisetkin keskustalaista väriä tunnustaneet maakunnalliset lehdet Lalli ja Karjalanmaa on jouduttu taloudellisista syistä lakkauttamaan. Vielä pari vuosikymmentä sitten moni maakuntalehti tunnusti reippaasti keskustalaista väriä, eri puolella Suomea.

Nykyisessä todellisuudessa keskustalaisen viestinnän tärkein väline on Suomenmaa ja sen verkkolehti. Puolueen medially on vahva välinearvo. Sen avulla ja niiden lukijakunnasta pitäisi rakentaa Keskustan lähiyhteisö, joka lujittaa yhteenkuuluvuutta. Lehti, erityisesti verkkolehti on parhaimmillaan rakentamassa keskustalaista identiteettiä ja muodostaa lukijoidensa kanssa tiiviin vuorovaikutuksellisen yhteisön.

Suomenmaan ja Keskustan yhteistyötä on tiivistettävä journalistista vapautta koko ajan vaalien. Yhteyden puoluejohdon ja Suomenmaan päätoimituksen kesken pitää olla katkeamaton. Käytännössä Suomenmaan on tiiviillä aikataululla tultava jatkuvapäivitteiseksi verkkolehdeksi ja painettu Suomenmaa viikkolehdeksi. Muutokset valmistellaan yhteistyössä Suomenmaan kanssa.

Suomenmaa verkossa ja paperilla on paras ja ainoa väline, jonka avulla Keskusta pystyy tavoittamaan kymmeniä tuhansia ihmisiä jopa päivittäin: ei ole suinkaan mahdoton ajatus, että Suomenmaa.fi tavoittaisi 100 000 ihmistä päivässä. Lukijat houkutellessa sisällöllä: Suomenmaan tulee tehdä juttuja, jotka herättävät ajatuksia ja kiinnostavat suomalaista yleisöä laajalti.

Suomenmaan avulla Keskusta pystyy säännöllisesti tavoittamaan keskustalaiset ja Keskustaa sympatiseeraavat kansalaiset, mutta lisäksi lehti pystyy etenkin verkossa tavoittamaan suuren määrän muita lukijoita.

Se, että Suomenmaa mielletään osaksi Keskustan viestintää, ei merkitse luopumista lehden journalistisesta roolista vaan päinvastoin sen vahvistamista. Suomenmaan ei pidä olla puoluejohdon "viestintätoimistotyyppinen" tiedotuskanava, vaan lehden kiinnostavuus ja uskottavuus syntyvät nimenomaan journalistisesta jännitteestä. Suomeksi: Suomenmaa suhtautuu Keskustaan, keskustalaisiin ja kaikkiin muihinkin toimijoihin avoimen kiinnostuneesti, mutta samalla myös journalistisen kriittisesti. Jos puoluejohto tuottaa kummia ideoita, lehden tehtävä on ruotia niitä kriittisellä otteella – lukijoiden eduksi! Puoluejohdon tulee kunnioittaa lehden journalistista riippumattomuutta, koska se on lehden uskottavuuden keskeinen edellytys.